

**UCHWAŁA LXX/334/21
RADY MIASTA ŁĘDZINY**

z dnia 16 grudnia 2021 r.

**w sprawie przyjęcia Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie w mieście Łędziny na lata 2021-2025**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 grudnia 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249)

Rada Miasta uchwała:

§ 1. Przyjąć Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w mieście Łędziny na lata 2021 – 2025 w brzmieniu stanowiącym załącznik nr 1 do niniejszej Uchwały.

§ 2. Wykonanie Uchwały powierzyć Burmistrzowi Miasta Łędziny.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Miasta

Maria Głos

Załącznik do uchwały Nr LXX/334/21
Rady Miasta Łęczyny
z dnia 16 grudnia 2021 r.

PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
W MIEŚCIE ŁĘDZINY NA LATA 2021 – 2025

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie.....	3
I. Oparcie programu w podstawach prawnych.....	7
II. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie w mieście Łędziny.....	8
III. Analiza SWOT w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.....	30
IV. Misja i założenia programu.....	33
V. Realizatorzy programu oraz czas i termin realizacji programu.....	33
VI. Adresaci programu.....	34
VII. Cele programu i przedsięwzięcia planowane do realizacji.....	35
VII. Przewidywane efekty i bariery realizacji programu.....	41
VIII. Finansowanie programu.....	42
IX. Koordynacja programu.....	42
X. Monitoring i sprawozdawczość programu.....	43
Podsumowanie.....	43

WPROWADZENIE.

Od kilkunastu lat problem przemocy w rodzinie przestał być zjawiskiem skrzętnie ukrywanym. Zafunkcjonował w świadomości społecznej. Często donoszą o aktach przemocy media. Zmianie uległ również wymiar prawny zjawiska. Uregulowane i zaostrzone zostały przepisy dotyczące konsekwencji stosowania przemocy. Wprowadzono w życie ustawę o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Przemoc jest przestępstwem ściganym z urzędu.

Niezwykle ważna dla rozwiązywania problemu przemocy jest jednak reakcja opinii społecznej, nagłaśnianie aktów przemocy i konsekwentnie prowadzone, zaplanowane i monitorowane działania służb, instytucji, podmiotów, osób i organizacji, zwłaszcza tych, działających lokalnie w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Przemoc jest jednym ze zjawisk społecznych wywołujących negatywne, bolesne i długotrwałe skutki dla osób w nią uwikłanych, zarówno dla osób jej doznających, jak i stosujących przemoc, a także świadków czynów dokonywanych często w zaciszu domowym. Narastanie zjawiska przemocy w rodzinie powoduje, że powinny być podejmowane jak najszybsze działania zmierzające do minimalizacji tego zjawiska, nie tylko działania zmierzające do zwiększania skuteczności ochrony ofiar przemocy, ale również skuteczności działań nakierowanych na osoby dopuszczające się jej stosowania. Prawidłową efektywność mogą przynieść przedsięwzięcia wysoce sprofesjonalizowane i interdyscyplinarne, długofalowe i podejmowane równoległe przez wszystkie służby, w zakresie których leży przeciwdziałanie przemocy.

Według definicji zawartej w art. 2 pkt. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, przemoc to: *„jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób wymienionych w pkt 1) (członek rodziny – osoba najbliższa w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku – Kodeks karny, jest małżonek, wstępny, zstępny, rodzeństwo, powinowaty w tej samej linii lub stopniu, osoba pozostająca w stosunku przysposobienia oraz jej małżonek, a także osoba pozostająca we wspólnym pożyciu), w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.”*

Przemoc w rodzinie może być oglądana z różnych perspektyw: rodzinnej, prawnej, moralnej, psychologicznej czy społecznej. Z punktu widzenia prawa przemoc w rodzinie to przestępstwo, którego odmiany określone są w różnych kodeksach i odpowiednio karane. Najczęściej stosowany jest artykuł 207 Kodeksu karnego, mówiący o znęcaniu się fizycznym lub psychicznym nad członkiem swojej rodziny lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy, albo nad małoletnim lub osobą bezradną.

Przemoc w rodzinie nadal bywa problemem ukrytym. Przemoc doznawana w rodzinie rodzi konsekwencje niezmiernie głębokie i szkodliwe, może być skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie, w tym powodować różnego rodzaju deficyty i ograniczenia w rozwoju oraz w życiu małoletnich dzieci.

Zjawisko przemocy nie jest jednoznaczne. Wyróżniamy kilka rodzajów przemocy: fizyczną, psychiczną, seksualną, ekonomiczną, zaniedbanie.

Przemoc fizyczna – wszelkiego rodzaju działania bezpośrednie z użyciem siły, których rezultatem jest nieprzypadkowe zranienie, np.: popychanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką, pięścią lub przedmiotami, oblewanie wrzątkiem lub substancjami żrącymi, użycie broni.

Przemoc psychiczna – prowadzi do zniszczenia pozytywnego obrazu własnej osoby, wykorzystuje mechanizmy psychologiczne np.: wyśmiewanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie, narzucanie własnych poglądów, ciągłe krytykowanie, kontrolowanie, ograniczanie kontaktów z innymi ludźmi, stosowanie gróźb, szantażowanie.

Przemoc seksualna – wymuszanie różnego rodzaju niechcianych zachowań w celu zaspokojenia potrzeb seksualnych sprawcy np.: nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, seksu z osobami trzecimi, sadystycznych form współżycia, a także krytykowanie zachowań seksualnych.

Przemoc ekonomiczna – prowadzi do całkowitego uzależnienia finansowego od sprawcy np.: poprzez odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy, niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych rodziny, okradanie, zaciąganie kredytów i zmuszanie do zaciągania pożyczek wbrew woli współmałżonka.

Zaniedbanie – ciągłe niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych członka lub członków rodziny.

Ofiary rzadko doświadczają tylko jednej formy przemocy. Stosowanie przemocy prowadzi do niskiej samooceny, poczucia bezsilności i bezradności, ciągłego niepokoju, depresji, chorób związanych ze stresem. Szczególnie dramatyczne konsekwencje przemocy zauważa się u dzieci. Powoduje ona bowiem w ich psychice nieodwracalne skutki, które mogą dać znać o sobie dopiero w dorosłym życiu.

Z uwagi na powyższe fakty konieczne jest podjęcie działań zmierzających w kierunku edukacji społecznej dostarczającej wiedzy o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z problemem.

Niezbędne jest również zapewnienie profesjonalnej pomocy interwencyjnej i terapeutycznej zarówno sprawcom, jak i ofiarom przemocy, ze szczególnym uwzględnieniem krzywdzonych dzieci.

W mieście Łędziny działają służby, instytucje i podmioty, które w swoich zadaniach są zobligowane do działań na rzecz osób i rodzin uwikłanych w przemoc domową.

Art. 6 ust. 2 pkt 1) ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j.Dz.U.2021.1249) nakłada na samorządy lokalne, między innymi, opracowanie i realizację gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, który opisuje zasady działania, strukturę, cele, wymienia służby, instytucje, organizacje i inne podmioty włączone do systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zasady ich działań i współpracy, zasady ewaluacji i monitoringu programu oraz zadania i kompetencje podmiotów odpowiedzialnych na poziomie gminy za funkcjonowanie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Opracowany **Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w mieście Łędziny na lata 2021 – 2025** zwany dalej „Programem” jest jednym z elementów gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, którego celem jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie i wspieranie działań polegających na podnoszeniu świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie na terenie gminy.

System Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Mieście Łędziny zwany dalej „Systemem” obejmuje służby, instytucje, organizacje pozarządowe, kościoły i związki wyznaniowe oraz inne podmioty znajdujące się i działające na terenie miasta, które zajmują się problematyką przemocy w rodzinie, w tym świadczą szeroko pojętą pracę socjalną, wsparcie, poradnictwo, w szczególności poprzez działania profilaktyczne, edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową oraz podejmują interwencję, często konsekwencje prawne.

Każdy z podmiotów podejmuje działania w ramach swoich kompetencji i zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Istotną rolę w Systemie pełni **Zespół Interdyscyplinarny w Łędzinach** zwany dalej „Zespołem”, który realizuje działania określone w *gminnym programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie* i odpowiedzialny jest za integrowanie i koordynowanie działań wszystkich podmiotów określonych w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, w szczególności przez:

- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- profilaktykę i zapobieganie występowaniu przemocy w rodzinie poprzez podnoszenie świadomości i wrażliwości społecznej oraz ograniczenie zaburzeń życia społecznego, związanych z występowaniem przemocy domowej,
- monitorowanie występowania przemocy w rodzinie, jej rozmiarów i skutków społecznych oraz efektywności podejmowanych działań,
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- zapobieganie stosowaniu przemocy i zmniejszanie negatywnych następstw dla osób uwikłanych w przemoc,
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie,
- opracowywanie strategii działania i szukanie nowatorskich możliwości rozwiązań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- wzmacnianie współpracy pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz rodziny,
- powoływanie Grup Roboczych w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach,

- poprawę skuteczności działań osób, instytucji i organizacji zobowiązanych i uprawnionych do przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W gminie Łędziny Zespół działa na podstawie:

- Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j.Dz.U.2021.1249),
- Uchwały nr XLIV/334/14 Rady Miasta Łędziny z dnia 30 stycznia 2014 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Łędzinach oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania,
- Zarządzenia 0050.77.2019 Burmistrza Miasta Łędziny, z dnia 8 maja 2019 r. w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego w Łędzinach (na czteroletnią kadencję w latach 2019 – 2023), na mocy którego w pracach Zespołu udział bierze 15 członków – przedstawicieli podmiotów, które zawarły z Burmistrzem Miasta Łędziny stosowne porozumienie,
- Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2011r. Nr 209, poz. 1245).

W dniu 19 maja 2011 roku, zgodnie z treścią preambuły do ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, Gmina Łędziny reprezentowana przez Burmistrza Miasta Łędziny, zawarła **Porozumienie o Współpracy w Zespole Interdyscyplinarnym w Łędzinach** z dziewięcioma (9) podmiotami tj.: Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Łędzinach, Miejskim Zespołem Opieki Zdrowotnej w Łędzinach, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie z siedzibą w Łędzinach, Komendą Powiatową Policji w Bieruniu, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Bieruniu, Sądem Rejonowym w Tychach, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łędzinach, Powiatowym Zespołem Szkół w Łędzinach, Stowarzyszeniem Zastępczego Rodzicielstwa Oddział Śląski z siedzibą w Łędzinach.

W dniu 26 marca 2012 roku Porozumienie aneksowano i rozszerzono o nowy podmiot – Prokuraturę Rejonową w Tychach.

Strony Porozumienia kierując się chęcią niesienia efektywnej pomocy wszystkim osobom i rodzinom, mieszkańcom Łędzin dotkniętym przemocą w rodzinie, oddelegowały do udziału w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego w Łędzinach swoich przedstawicieli.

Zespół Interdyscyplinarny w Łędzinach jest to grupa specjalistów z różnych służb, instytucji, organizacji pozarządowych i innych podmiotów łącząca swoją wiedzę, umiejętności oraz kompetencje wynikające z podmiotów, które reprezentują, podejmująca współpracę i skoordynowane działania mające na celu niesienie pomocy osobom pokrzywdzonym oraz przeciwdziałanie zjawisku przemocy domowej.

Celem strategicznym Zespołu jest kształtowanie lokalnej polityki w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa w rodzinach, w których występuje przemoc, podejmowanie działań na rzecz ochrony praw człowieka, równego traktowania poszanowania jego praw i wolności oraz budowanie, integrowanie i koordynowanie lokalnego Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla wypracowania formuły skuteczniejszej współpracy przedstawicieli różnych grup zawodowych i zwiększania efektywności działań podejmowanych na rzecz przeciwdziałania zjawisku przemocy domowej w mieście Łędziny.

Do obowiązków członków Zespołu w szczególności należy: aktywny udział w pracach Zespołu, reagowanie na każdą uzyskaną informację dotyczącą wystąpienia przemocy w rodzinie, podejmowanie czynności na rzecz zapobiegania powstawaniu oraz minimalizacji skutków zjawiska przemocy w rodzinie, promowanie metod rozwiązywania konfliktów bez użycia przemocy, podnoszenie kwalifikacji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Obowiązek realizacji **procedury „Niebieskie Karty”** został wprowadzony na podstawie art. 9d Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Celem procedury „Niebieskie Karty” jest rozpoznanie przemocy w rodzinie i jej zatrzymanie, zapewnienie bezpieczeństwa osobom pokrzywdzonym oraz stworzenie możliwości dokonania zmiany pozwalającej na godne życie, w tym wprowadzenie oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych wobec osoby stosującej przemoc poprzez tworzenie warunków do systemowego, interdyscyplinarnego modelu pracy z rodziną.

Podstawą skuteczności procedury „Niebieskie Karty” i oferowanej pomocy jest współpraca przedstawicieli różnych służb z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie i jej sprawcami.

Procedura „Niebieskie Karty” może być wszczęta bez zgody osób doznających przemocy domowej.

W dniu 8 października 2011 r. weszło w życie rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U.

z 2011 roku, Nr 209, poz. 1245), które szczegółowo, krok po kroku, uregulowało realizację procedury „Niebieskie Karty”. Określiło sposób postępowania służb, od momentu zgłoszenia zdarzenia, poprzez działania ukierunkowane na pomoc osobie w stosunku, do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie oraz działania skierowane na osobę, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, a także sposób monitorowania sytuacji rodziny.

Unormowało także działania służb i instytucji, które podejmują czynności w ramach procedury „Niebieskie Karty”, a także ich obowiązki i sposób realizacji procedury.

Istotnym i znaczącym elementem funkcjonowania Zespołu jest powoływanie i praca **Grup Roboczych** w rodzinach objętych procedurą „Niebieskie Karty” oraz monitorowanie ich działań.

Prace Grup Roboczych koncentrują się na pomocy w rozwiązywaniu problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach, opracowaniu i realizacji indywidualnych planów pomocy, monitorowaniu sytuacji rodziny, w tym w jej środowisku zamieszkania, dokumentowaniu podjętych na rzecz rodziny działań i ich ewaluacji.

Grupy robocze działają w oparciu o *Regulamin funkcjonowania Grup Roboczych powoływanych przez Zespół Interdyscyplinarny w Łędzinach z dnia 21 października 2019 roku*, który szczegółowo reguluje ich tryb działania i pracy.

W skład Grup Roboczych wchodzi przedstawiciele: jednostek organizacyjnych pomocy społecznej (na terenie miasta Łędziny jest to MOPS w Łędzinach i PCPR z siedzibą w Łędzinach), gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty i ochrony zdrowia. W skład Grup Roboczych wchodzi także kuratorzy sądowi oraz przedstawiciele innych podmiotów, specjaliści w dziedzinie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W sprawach żołnierzy pełniących czynną służbę wojskową stosujących przemoc w rodzinie, w skład Grup Roboczych mogą wchodzić także przedstawiciele Żandarmerii Wojskowej.

Zarówno członkowie Zespołu jak i Grup Roboczych podejmują zadania w ramach pełnionych przez siebie obowiązków służbowych lub zawodowych.

Obsługę organizacyjno – techniczną Zespołu prowadzą pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łędzinach – Sekcji ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Uczestniczą oni również w realizacji procedury „Niebieskie Karty” i są odpowiedzialni za prowadzenie Grup Roboczych powoływanych przez Zespół.

I. OPARCIE PROGRAMU W PODSTAWACH PRAWNYCH.

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w mieście Łędziny na lata 2021 – 2025 jest dokumentem prawnym i opracowany został w oparciu o następujące akty prawne:

- Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.,
- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2021 (M.P. z 2021 r., poz. 235),
- Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j.Dz.U.2021.1249),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2011r. Nr 209, poz. 1245).

Do dokumentów strategicznych o charakterze międzynarodowym, ogólnopolskim, wojewódzkim i powiatowym, których celem jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, między innymi, należą:

- *dokumenty Organizacji Narodów Zjednoczonych:*
 - Konwencja w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet z dnia 18 grudnia 1979 r.,
 - Deklaracja o Eliminacji Przemocy wobec Kobiet z dnia 20 grudnia 1993 r. Rezolucja 48/104 Zgromadzenia Ogólnego,
 - Rezolucja A/45/4/ Zgromadzenia Ogólnego ONZ – Protokół Fakultatywny do Konwencji w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet z dnia 6 października 1999 r.,
- *dokumenty Rady Europy:*
 - Rekomendacja Komitetu Rady Ministrów Rec. (2002) 5 w sprawie ochrony kobiet przed przemocą z dnia 30 kwietnia 2002 r.,
 - Rekomendacja Rady Europy 1450 (2000) dotycząca przemocy wobec kobiet w Europie,
 - Rekomendacja Komitetu Ministrów R (90) 2 w sprawie reakcji społecznych na przemoc w rodzinie

- z dnia 15 stycznia 1990 r.,
- Rekomendacja Komitetu Ministrów R (85) 4 w sprawie przemocy w rodzinie z dnia 26 marca 1985 r.,
- Europejska Konwencja o wykonywaniu prawa dzieci z dnia 25 stycznia 1996 r.,
- Konwencja o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej,
 - *dokumenty Parlamentu Europejskiego i Rady:*
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 012/29/EU z dnia 25 października 2012 r. ustanawiająca normy minimalne w zakresie praw, wsparcia i ochrony ofiar przestępstw oraz zastępująca decyzję ramową Rady 2001/220/WSiSW,
- Europejska Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności została przyjęta przez 12 państw członkowskich Rady Europy w 1950 r. i weszła w życie w 1953 r.,
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r.,
- Konwencja Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej, sporządzona w Stambule dnia 11 maja 2011 r.,
 - *dokumenty krajowe, wojewódzkie i powiatowe:*
- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2021 (M.P. z 2021 r., poz. 235),
- Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w województwie śląskim na lata 2021 – 2025,
- Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2025.

Poza wyżej wymienionym aktami prawnymi działają również ustawy, rozporządzenia i wytyczne regulujące funkcjonowanie poszczególnych służb, instytucji i podmiotów zobowiązanych do podejmowania działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie i realizacji procedury „Niebieskie Karty”, między innymi:

- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny,
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego,
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny wykonawczy,
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy,
- Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. o kuratorach sądowych,
- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji,
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich,
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego,
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach z opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 22 października 2010 r. w sprawie zaświadczenia lekarskiego o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie,
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływanie korekcyjno – edukacyjne,
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 marca 2011 r. w sprawie procedury postępowania przy wykonywaniu czynności odebrania dziecka z rodziny,
- Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 26 lutego 2013 r. w sprawie sposobu wykonywania obowiązków i uprawnień przez kuratorów sądowych w sprawach karnych wykonawczych,
- Wytyczne nr 5 Komendanta Głównego Policji z dnia 15 grudnia 2020 r. w sprawie sposobu postępowania policjantów podczas realizacji procedury „Niebieskie Karty” oraz wydawania nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia,
- Wytyczne Prokuratora Generalnego z dnia 22.02.2016 r. dotyczące zasad postępowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Wyżej wymienione akty wykonawcze dają podstawę do współpracy służb, instytucji, organizacji i innych podmiotów oraz ich interdyscyplinarnego podejmowania działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

II. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE W MIEŚCIE ŁĘDZINY.

Gmina Łędziny jest gminą miejską, a prawa miejskie otrzymała ponownie w 1991 roku. W wyniku reformy samorządu terytorialnego, dokonanej w 1999 roku, gmina Łędziny weszła w skład powiatu bieruńsko-łędzińskiego w obszarze województwa śląskiego.

Miasto zajmuje obszar o powierzchni 3104 ha i nie posiada zwartej przestrzeni zabudowy. Teren Łędzin obejmuje dzielnice: Hołdunów, Zamoście, Ratusz, Centrum, Blych, Smardzowice, Rachowy, Goławiec i Górki. Pomiedzy poszczególnymi dzielnicami rozciągają się pola, lasy i tereny przemysłowe.

W mieście Łędziny funkcjonuje szeroki wachlarz form pomocy dziecku, osobom, rodzinie ze strony służb, instytucji, organizacji pozarządowych, kościołów i związków wyznaniowych oraz podmiotów wchodzących skład **Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Przemocy w Rodzinie w Mieście Łędziny**. Jest to zarówno działanie interwencyjne jak i pomoc w formie pracy socjalnej, wsparcia, poradnictwa jak i konkretnej usługi mającej na celu profilaktykę, edukację, pomoc specjalistyczną w radzeniu sobie w sytuacjach kryzysowych oraz w trudnościach opiekuńczo-wychowawczych.

Dla zobrazowania problemu przemocy w rodzinie w mieście Łędziny diagnozę opracowano na podstawie: uregulowań prawnych, danych statystycznych, sprawozdań, zebranych danych od podmiotów działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zespół Interdyscyplinarny w Łędzinach gromadził i analizował pozyskiwane dane dotyczące zjawiska przemocy domowej w mieście Łędzinach na podstawie sprawozdań i informacji pozyskanych od podmiotów realizujących Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w mieście Łędziny na lata 2016 – 2020.

Źródła danych podano w tekście niniejszego Programu, pod tabelami obrazującymi liczbowe wartości badanych zagadnień.

Poniżej przedstawione tabele nr 1 i nr 2 obrazują stan ludności w mieście Łędziny za lata 2016 – 2020, z podziałem na mężczyźni, kobiety i dzieci.

Tabela nr 1. Stan ludności – dane demograficzne miasta Łędziny za lata 2016 – 2020.

Rok	Stan ludności na 31 grudnia	Mężczyźni	Kobiety	Dzieci w wieku od 0-18 lat
2016	16094	7896	8198	3329
2017	16089	7895	8194	3339
2018	16039	7882	8157	3370
2019	15948	7831	8117	3357
2020	15863	7793	8070	3384

Źródło: dane Urzędu Miasta w Łędzinach.

Z danych wynika, że liczba mieszkańców miasta Łędziny systematycznie maleje. Liczba dzieci w wieku od 0 do 18 lat natomiast utrzymuje się na podobnym poziomie, z tendencją wzrostową, w tym z najwyższym wzrostem w 2020 roku.

Tabela nr 2. Stan ludności w gminie Łędziny w wieku 0-18 lat z podziałem na płeć za lata 2016 – 2020.

Wiek	2016		2017		2018		2019		2020	
	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety
0-2	292	282	295	293	318	286	311	269	303	255
3	93	101	107	95	89	82	96	105	109	97
4-5	195	193	181	183	199	192	197	175	185	185

6	111	93	100	105	86	87	92	96	106	91
7	92	99	110	92	105	102	87	88	89	97
8-12	423	400	443	423	473	430	485	461	493	456
13-15	220	246	217	225	218	218	230	213	243	237
16-17	180	141	168	154	142	172	147	154	141	137
18	84	84	78	70	103	69	68	83	74	86

Źródło: dane Urzędu Miasta w Łędzinach.

Z powyższej tabeli wynika, iż dzieci w wieku od 8 do 12 lat stanowiły większość wśród dzieci w wieku od 0-18 lat. W drugiej grupie, co do wielkości, znalazły się dzieci w wieku od 0 do 2 lat. Na trzecim miejscu znalazły się dzieci w wieku 13 – 15 lat.

Zespół Interdyscyplinarny w Łędzinach jest odpowiedzialny za integrowanie i koordynowanie działań wszystkich podmiotów określonych w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz realizację procedury „Niebieskie Karty”, w tym powoływanie Grup Roboczych i monitorowanie ich działań.

Dane statystyczne dotyczące podejmowanych działań przez Zespół Interdyscyplinarny w Łędzinach oraz realizacji procedury „Niebieskie Karty” przez Grupy Robocze powoływane przez Zespół na przestrzeni lat 2016 – 2020 przedstawiają tabele nr 3 i nr 4.

Tabela nr 3. Dane statystyczne dotyczące działalności Zespołu Interdyscyplinarnego w Łędzinach w latach 2016 – 2020.

Lp.	Zespół Interdyscyplinarny w Łędzinach.	2016	2017	2018	2019	2020
1.	Liczba informacji i artykułów na stronie internetowej oraz mediach.	3	2	4	4	5
2.	Liczba opracowanych sprawozdań, raportów, diagnoz, materiałów.	3	3	3	7	8
3.	Liczba ulotek, broszur, plakatów upowszechnianych w miejscach publicznych.	2	2	3	3	5
4.	Liczba upowszechnianych informacji o podmiotach działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	1	1	2	3	3
5.	Liczba podjętych inicjatyw partnerskich.	5	5	5	6	1
6.	Liczba inicjatyw lokalnych z obszaru przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	7	2	5	6	8
7.	Liczba i rodzaj opracowanych materiałów edukacyjnych dla mieszkańców miasta z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.	1	1	3	3	1
8.	Liczba przedsięwzięć realizowanych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	7	5	4	5	5
9.	Liczba posiedzeń Zespołu.	5	4	4	6	2
10.	Liczba uruchomionych procedur „Niebieskie Karty”.	38	26	23	25	21
11.	Liczba ogółem prowadzonych procedur „Niebieskie Karty”.	49	51	54	49	31
12.	Liczba rodzin objętych pomocą Zespołu.	49	51	54	49	31
13.	Liczba osób objętych pomocą Zespołu.	160	159	175	157	88
14.	Liczba powołanych przez Zespół Grup Roboczych.	38	26	23	25	19

Źródło: dane Zespołu Interdyscyplinarnego w Łędzinach.

Z analizy danych wynika, iż z roku na rok sukcesywnie maleje liczba uruchamianych procedur „Niebieskie Karty”, gdzie w 2020 roku była to najmniejsza liczba. Malejąca tendencja uruchamianych procedur „Niebieskie Karty” jest powiązana ze zmniejszającą się liczbą powoływanych przez Zespół Grup Roboczych. Liczba ogółem prowadzonych procedur „Niebieskie Karty” również znacznie spadła w stosunku do lat poprzednich, a w stosunku do roku 2019 prowadzono o 18 mniej procedur „Niebieskie Karty”.

W latach 2019 i 2020 znacznie wzrosła w stosunku do lat poprzednich liczba opracowywanych sprawozdań, raportów, diagnoz i materiałów.

Zespół oprócz realizacji procedury „Niebieskie Karty” prowadził również działania profilaktyczno – edukacyjne skierowane do mieszkańców Łędzin. Działania podejmowane były również w ramach współpracy partnerskiej oraz poprzez inicjatywy lokalne podejmowane wspólnie z innymi podmiotami wchodzącymi w skład Systemu.

Z danych zawartych w tabeli nr 3 wynika, że wprowadzone z powodu pandemii SARS-CoV-2 obostrzenia miały znaczny wpływ na zmniejszenie się liczby spotkań członków Zespołu oraz bezpośrednio kierowanych do mieszkańców miasta inicjatyw partnerskich i lokalnych. Natomiast, pomimo pandemii, na podobnym poziomie utrzymała się liczba podejmowanych przez Zespół przedsięwzięć na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Tabela nr 4. Dane statystyczne dotyczące realizacji procedury „Niebieskie Karty” przez Zespół Interdyscyplinarny w Łędzinach w latach 2016 – 2020 .

L.p.	Grupy Robocze Zespołu Interdyscyplinarnego w Łędzinach.	2016	2017	2018	2019	2020
1.	Liczba formularzy „Niebieska Karta – A”, które wpłynęły do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego.	41	34	28	30	23
2.	Liczba formularzy „Niebieska Karta – A”, które wpłynęły do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego, do 7 dni.	40	34	28	30	22
3.	Liczba formularzy „Niebieska Karta – A”, które wpłynęły do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego, powyżej 7 dni.	1	0	0	0	1
4.	Liczba formularzy „Niebieska Karta – A” wszczynających procedurę „Niebieskie Karty” sporządzonych przez przedstawicieli uprawnionych podmiotów:	38	27	23	25	21
	• jednostek organizacyjnych pomocy społecznej	21	18	9	8	2
	• policji,	17	7	11	16	18
	• oświaty,	0	2	0	0	0
	• ochrony zdrowia,	0	0	0	1	0
	• gminnych komisji rozwiązania problemów alkoholowych.	0	0	3	0	1
5.	Liczba sporządzonych formularzy „Niebieska Karta – C”.	40	24	20	25	16
6.	Liczba sporządzonych formularzy „Niebieska Karta – D”.	37	18	16	23	16
7.	Liczba powołanych grup roboczych.	38	26	23	25	19
8.	Liczba posiedzeń grup roboczych.	81	69	65	66	42
9.	Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”, w tym:	49	51	54	49	31
	• liczba osób objętych pomocą.	160	164	175	157	88
10.	Liczba rodzin z dziećmi objętych procedurą „Niebieskie Karty”.	28	25	26	32	17
11.	Liczba osób, co do których istnieje podejrzenie, że doznają przemocy domowej.	108	102	118	111	57
12.	Liczba osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie.	52	62	57	46	31
13.	Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty”, w tym:	25	29	30	33	19
	• brak zasadności podejmowania działań,	10	8	1	2	6
	• uzasadnione przypuszczenie o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy.	15	21	29	31	3
14.	Liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie objętych pomocą w formie poradnictwa ogółem, w tym:	48	89	98	95	47
	• medycznego,	1	4	0	0	0
	• psychologicznego,	40	89	77	79	41
	• prawnego,	40	59	54	46	31

	<ul style="list-style-type: none"> • socjalnego, • zawodowego i rodzinnego. 	48	57	69	52	28
		48	65	43	41	16
15.	Liczba osób skierowanych przez Zespół na Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lędzinach.	14	6	4	9	7
16.	Liczba osób uzależnionych od alkoholu w rodzinach objętych procedurą „Niebieskie Karty”.	28	20	7	7	3
17.	Liczba wniosków skierowanych do Sądu o wydanie zarządzeń opiekuńczych.	6	5	6	7	6
18.	Liczba rodzin objętych nadzorem sądowego kuratora ds. rodzinnych i nieletnich.	8	3	5	10	7
19.	Liczba osób umieszczonych w specjalistycznych ośrodkach wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, w tym: <ul style="list-style-type: none"> • liczba umieszczanych małoletnich dzieci. 	11	1	0	0	0
		8	0	0	0	0
20.	Liczba przypadków odebrania dzieci z powodu przemocy w rodzinie (art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie).	0	0	0	0	0
21.	Liczba mieszkań socjalnych przyznanych osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.	0	0	0	0	0

Źródło: dane Zespołu Interdyscyplinarnego w Lędzinach.

Powyższe dane zawarte w tabeli nr 4 pokazują, iż w latach 2016 – 2017 najczęściej sporządzanych formularzy „Niebieska Karta – A” było przez pracowników socjalnych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, następnie przez funkcjonariuszy policji. W latach 2018-2020 tendencja się odwróciła.

Liczba wniosków skierowanych przez Zespół do sądu rodzinnego o wydanie zarządzeń opiekuńczych w latach 2016 – 2020 utrzymywała się na podobnym poziomie.

W roku 2020 znacznie w stosunku do lat poprzednich zmalała liczba osób uzależnionych od alkoholu, gdzie w latach 2016 – 2017 liczba ta była największa, a w latach 2018 – 2019 utrzymywała się na tym samym poziomie.

Od roku 2018 żadna z osób doznających przemocy nie wymagała umieszczenia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie. W roku 2016 do w/w ośrodka skierowano 11 osób, w tym 8 małoletnich dzieci, a w roku 2017 skierowano 1 osobę.

W latach 2016 – 2020 nie odnotowano przypadków odebrania dzieci z powodu przemocy w rodzinie na podstawie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Poniżej w tabelach nr 5 – 11 przedstawione zostały dane dotyczące osób podejrzanych o doznawanie przemocy w rodzinie, objętych procedurą „Niebieskie Karty” za okres 2016 – 2020.

Tabela nr 5. Kategorie osób zaznaczonych w formularzach „Niebieska Karta – A”, jako osoby podejrzane o doznawanie przemocy domowej w latach 2016 – 2020.

L.p.	Kategorie osób	2016	2017	2018	2019	2020
1.	Kobiety	51	57	58	58	51
2.	Mężczyźni	7	9	7	4	10
3.	Dzieci	50	18	20	22	55

Źródło: dane Zespołu Interdyscyplinarnego w Lędzinach.

Z danych wynika, że to kobiety stanowiły większość wśród osób doznających przemocy w rodzinie. Na drugim miejscu znalazły się małoletnie dzieci. Najmniejszą liczebnie grupą byli mężczyźni.

Tabela nr 6. Formy przemocy odnotowane w formularzach „Niebieska Karta-A” w latach 2016–2020.

L.p.	Formy przemocy domowej odnotowane w formularzach „Niebieska Karta – A”	2016	2017	2018	2019	2020
1.	Psychiczna	48	37	59	44	23
2.	Fizyczna	39	34	52	42	21
3.	Ekonomiczna	1	0	0	0	0

4.	Seksualna	6	4	6	1	0
5.	Inne formy przemocy domowej	36	24	0	0	0

Źródło: dane Zespołu Interdyscyplinarnego w Łędzinach.

Z danych wynika, iż dominującą formą przemocy domowej, odnotowaną w formularzach „Niebieska Karta – A”, jest przemoc psychiczna. Na drugim miejscu została wymieniona przemoc fizyczna, a następnie w latach 2016 – 2017 inne formy przemocy domowej. Przemoc seksualna w latach 2016 – 2019 została zaznaczona w kilku przypadkach, a przemoc ekonomiczna w roku 2016 w jednym przypadku.

Tabela nr 7. Formy przemocy domowej z podziałem na kategorie osób w roku 2016.

Formy przemocy domowej odnotowane w formularzach „Niebieska Karta – A” w 2016 roku.					
Płeć	Psychiczna	Fizyczna	Ekonomiczna	Seksualna	Inne formy przemocy domowej
Kobiety	35	29	1	6	26
Mężczyźni	6	4	0	0	6
Dzieci	7	6	0	0	4

Źródło: dane Zespołu Interdyscyplinarnego w Łędzinach.

W roku 2016 przemoc psychiczna i fizyczna stosowana była w przeważającej części w stosunku do kobiet, kolejno: przemoc psychiczna (36,1%), przemoc fizyczna (29,9%), inne formy przemocy domowej (26,8%), przemoc seksualna (6,2%) i przemoc ekonomiczna (1%) w stosunku do przemocy wobec kobiet ogółem. W formularzach „Niebieska Karta – A” odnotowano najwięcej przemocy psychicznej i fizycznej, która wystąpiła we wszystkich kategoriach osób.

Tabela nr 8. Formy przemocy domowej z podziałem na kategorie osób w roku 2017.

Formy przemocy domowej odnotowane w formularzach „Niebieska Karta – A” w 2017 roku.					
Płeć	Psychiczna	Fizyczna	Ekonomiczna	Seksualna	Inne formy przemocy domowej
Kobiety	26	24	0	4	19
Mężczyźni	3	3	0	0	2
Dzieci	8	7	0	0	3

Źródło: dane Zespołu Interdyscyplinarnego w Łędzinach.

Z danych wynika, że w roku 2017 przemoc domowa stosowana była w przeważającej części w stosunku do kobiet (75,2%), a następnie w stosunku do dzieci (17,2%). Odnotowano również przemoc w stosunku do mężczyzn (7,6%). W 4 przypadkach odnotowano w stosunku do kobiet przemoc seksualną. W formularzach „Niebieska Karta – A” odnotowano najwięcej przemocy psychicznej i fizycznej, która wystąpiła we wszystkich kategoriach osób.

Tabela nr 9. Formy przemocy domowej z podziałem na kategorie osób w roku 2018.

Formy przemocy domowej odnotowane w formularzach „Niebieska Karta – A” w 2018 roku.					
Płeć	Psychiczna	Fizyczna	Ekonomiczna	Seksualna	Inne formy przemocy domowej
Kobiety	49	45	0	6	0
Mężczyźni	0	0	0	0	0
Dzieci	10	7	0	0	0

Źródło: dane Zespołu Interdyscyplinarnego w Łędzinach.

W roku 2018 przemoc stosowana była w przeważającej części w stosunku do kobiet (83%), a następnie w stosunku do dzieci (17%). Nie odnotowano żadnej formy przemocy w stosunku do mężczyzn. W formularzach „Niebieska Karta – A” odnotowano najwięcej przemocy psychicznej, a następnie fizycznej. W 6 przypadkach u kobiet stosowana była przemoc seksualna.

Tabela nr 10. Formy przemocy domowej z podziałem na kategorie osób w roku 2019.

Formy przemocy domowej odnotowane w formularzach „Niebieska Karta – A” w 2019 roku.					
Płeć	Psychiczna	Fizyczna	Ekonomiczna	Seksualna	Inne formy przemocy domowej
Kobiety	39	37	0	1	0
Mężczyźni	2	2	0	0	0
Dzieci	3	3	0	0	0

Źródło: dane Zespołu Interdyscyplinarnego w Łędzinach.

Z analizy danych wynika, iż w roku 2019 przemoc psychiczna i fizyczna stosowana była w przeważającej części w stosunku do kobiet (88,5%), a następnie w stosunku do dzieci (6,9%). Odnotowano również przemoc psychiczną i fizyczną w stosunku do 2 mężczyzn (4,6%). W formularzach „Niebieska Karta – A” odnotowano najwięcej przemocy psychicznej i fizycznej. W jednym przypadku odnotowano w stosunku do 1 kobiety przemoc seksualną.

Tabela nr 11. Formy przemocy domowej z podziałem na kategorie osób w roku 2020.

Formy przemocy domowej odnotowane w formularzach „Niebieska Karta – A” w 2020 roku.					
Płeć	Psychiczna	Fizyczna	Ekonomiczna	Seksualna	Inne formy przemocy domowej
Kobiety	14	14	0	0	0
Mężczyźni	3	4	0	0	0
Dzieci	6	3	0	0	0

Źródło: dane Zespołu Interdyscyplinarnego w Łędzinach.

W roku 2020 przemoc psychiczna i fizyczna stosowana była w przeważającej części w stosunku do kobiet (61% – przemoc psychiczna i 67% – przemoc fizyczna), a następnie przemoc psychiczna w stosunku do dzieci (26%). Odnotowano również przemoc psychiczną w stosunku do 3 mężczyzn (13%) i przemoc fizyczną w stosunku do 4 mężczyzn (14%). W formularzach „Niebieska Karta – A” odnotowano najwięcej przemocy psychicznej i fizycznej.

Tabele nr 12 i 13 przedstawiają wykaz rodzin objętych w latach 2016 – 2020 procedurą „Niebieskie Karty” z podziałem na kategorie osób, co do których istnieje podejrzenie, że doznają przemocy domowej oraz na osoby, z podziałem na płeć, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie.

Tabela nr 12. Wykaz osób dotkniętych przemocą w rodzinach objętych procedurą „Niebieskie Karty” w latach 2016 – 2020.

Rok	Kobiety	Mężczyźni	Dzieci	Dzieci niepełnosprawne
2016	51	7	50	0
2017	51	9	42	1
2018	69	0	49	2
2019	51	2	58	2
2020	27	4	26	2

Źródło: dane Zespołu Interdyscyplinarnego w Łędzinach.

Z powyższej tabeli wynika, iż przeważającą liczbę osób doznających przemocy domowej w rodzinie, corocznie stanowią kobiety, a następnie dzieci. W latach 2017 – 2020 przemocy w rodzinie doznawały również niepełnosprawne dzieci, które stanowiły nieznaczoną część w stosunku do ogółu dzieci pokrzywdzonych.

Tabela nr 13. Wykaz osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinach z podziałem na płeć objętych procedurą „Niebieskie Karty” w latach 2016 – 2020.

Płeć	2016	2017	2018	2019	2020
Kobiety	5	11	0	1	2
Mężczyźni	47	51	57	45	28

Źródło: dane Zespołu Interdyscyplinarnego w Łędzinach.

Z analizy danych wynika, iż przeważającą liczbę osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie stanowią mężczyźni. W roku 2017 najwięcej było kobiet podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie (58%), następnie w roku 2016 (26%) w stosunku do ogółu kobiet.

W roku 2020 praca Zespołu Interdyscyplinarnego w Łędzinach ze względu na pandemię SARS-CoV-2 była utrudniona i część jego zadań była wykonywana za pomocą zdalnych środków komunikacji tj.: telefon, poczta tradycyjna, poczta elektroniczna.

Cześć zadań, w tym w szczególności powoływanie Grup Roboczych jak i sama realizacja procedury „Niebieskie Karty” przez członków Grupy Roboczej ze względu na szczególnie wrażliwy i wymagający pomocy problemem przemocy domowej odbywała się za pomocą bezpośredniego kontaktu (za wyjątkiem okresów dużego wzrostu osób zakażonych, gdzie pracowano ze Stronami i członkami Grupy Roboczej za pomocą zdalnej komunikacji).

Praca w ramach Zespołu i Grup Roboczych wykazała, że pomimo panującej pandemii, interdyscyplinarne działania różnych instytucji zaangażowanych w pomaganie zarówno osobom doznającym, jak i stosującym przemoc domową dają wiele możliwości tj.: szybki i pełny przepływ informacji między służbami, możliwość podjęcia działań zaplanowanych i skoordynowanych (często na „tu i teraz”), nie powielających się i nie wykluczających się oraz zwiększoną efektywność i skuteczność działań.

Jednostką odpowiedzialną za koordynowanie, monitoring i sprawozdawczość z realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w mieście Łędziny na lata 2016 – 2020 był Zespół Interdyscyplinarny w Łędzinach przy współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Łędzinach. Zespół dokonywał raz w roku analizy z realizacji Programu w oparciu o dane pozyskane od służb, instytucji, organizacji i podmiotów wchodzących w System Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Mieście Łędziny. Sprawozdanie z monitoringu realizacji Programu było corocznie przedstawiane Burmistrzowi Miasta Łędziny i Radzie Miasta Łędziny e terminie do 31 marca, za poprzedni rok sprawozdawczy.

Poniżej przedstawiona została analiza wybranych informacji i danych z dokonywanego corocznie **monitoringu i ewaluacji realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w mieście Łędziny za lata 2016 – 2020.**

Opracowanie sprawozdania z ewaluacji i monitoringu w/w Programu i analiza danych do diagnozy niniejszego Programu było „nie lada” wyzwaniem, ponieważ podmioty corocznie nie zawsze osiągały te same wskaźniki, czasem ogólnie opisując realizację podejmowanych zadań z obszaru przemocy domowej, nie podając danych liczbowych lub nie odnosząc się do wskaźników Programu.

Pomoc społeczna ma za zadanie wspierać ludzi, którzy z różnych przyczyn znaleźli się w trudnej, często kryzysowej sytuacji życiowej i pomagać w przezwyciężaniu tych trudności. Jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej funkcjonującymi na terenie gminy są: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łędzinach i Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie z Siedzibą w Łędzinach.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łędzinach odgrywa istotną rolę w systemie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W zadania wykonywane przez pracowników socjalnych na rzecz rodzin zagrożonych lub doznających przemocy wpisane jest, między innymi, właściwe rozeznawanie i diagnozowanie sytuacji, podejmowanie interwencji, udzielanie kompleksowej informacji o możliwościach uzyskania pomocy, monitorowanie sytuacji rodzinnej, zapewnienie schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie oraz rozmowy z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc.

Pracownicy socjalni **Sekcji ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w MOPS w Łędzinach** uczestniczą w realizacji procedury „Niebieska Karta” oraz prowadzą obsługę organizacyjno – techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego w Łędzinach, jak również są odpowiedzialni za prowadzenie Grup Roboczych powoływanych przez Zespół Interdyscyplinarny w Łędzinach.

Poniżej tabela nr 14 przedstawia dane statystyczne dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie i realizacji procedury „Niebieskie Karty” przez Sekcję ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w MOPS w Łędzinach w mieście Łędziny w latach 2016 – 2020.

Tabela nr 14. Dane dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie i realizacji procedury „Niebieskie Karty” przez MOPS w Łędzinach w latach 2016 – 2020.

L.p.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łędzinach, Sekcja ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.	2016	2017	2018	2019	2020
1.	Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” korzystających z finansowej pomocy ze strony MOPS.	14	4	3	3	5
2.	Liczba rodzin objętych w ramach procedury „Niebieskie Karty” wsparciem w ramach ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej, w tym: • liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny.	6 1	5 3	6 4	11 4	17 2
3.	Liczba interwencji domowych z powodu przemocy domowej.	35	51	54	26	31
4.	Liczba rodzin objętych działaniami wspierającymi i edukacyjnymi.	49	61	54	49	33
5.	Liczba osób pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej, w tym: • kobiet, • mężczyzn, • dzieci.	108 51 7 50	102 51 9 42	118 69 0 49	111 51 2 58	57 27 4 26
6.	Liczba osób, objętych pracą socjalną i poradnictwem, w tym: • w ramach procedury „Niebieskie Karty”, • w ramach prowadzonej pracy socjalnej (zagrożenie przemocą).	160 160 0	159 159 0	180 175 5	174 157 17	94 88 6
7.	Liczba rodzin objętych pracą socjalną i poradnictwem w tym: • w ramach procedury „Niebieskie Karty”, • w ramach prowadzonej pracy socjalnej (zagrożenie przemocą).	49 49 0	61 61 0	56 54 2	54 49 5	33 31 2
8.	Liczba wniosków skierowanych do sądu rodzinnego w sprawach dotyczących dzieci.	4	7	0	0	0
9.	Liczba inicjatyw partnerskich.	2	2	1	1	1
10.	Liczba inicjatyw lokalnych z obszaru przeciwdziałania przemocy przemocy domowej.	3	2	1	2	1
11.	Liczba przedsięwzięć na rzecz przeciwdziałania przemocy rodzinie.	3	2	1	2	7
12.	Liczba ogólnopolskich i lokalnych kampanii społecznych.	1	1	1	2	4
13.	Liczba ulotek, broszur, plakatów upowszechniających w miejscach publicznych.	3	3	3	3	5
14.	Liczba informacji i artykułów na stronie internetowej oraz mediach.	2	2	1	3	7
15.	Liczba upowszechnianych informacji o podmiotach działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.	2	2	2	2	3

Źródło: dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łędzinach.

Z analizy danych wynika, iż w roku 2020 w stosunku do lat poprzednich znacząco spadła liczba osób i rodzin objętych pracą socjalną i poradnictwem specjalistycznym w ramach procedury „Niebieskie Karty”.

Natomiast w latach 2019 – 2020 znacząco wzrosła liczba rodzin objętych wsparciem w ramach ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej, gdzie w roku 2020 liczba ta była najwyższa.

Poniżej tabela nr 15 przedstawia przemoc w rodzinie na tle głównych przyczyn udzielania pomocy finansowej przez MOPS w Łędzinach – Dział Świadczeń Społecznych w latach 2016 – 2020.

Tabela nr 15. Główne przyczyny udzielania pomocy finansowej przez MOPS w Łędzinach – Dział Świadczeń Społecznych w latach 2016 – 2020.

L.p.	MOPS w Łędzinach. Przyczyna udzielanej pomocy.	2016		2017		2018		2019		2020	
		Liczba rodzin ogółem	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin ogółem	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin ogółem	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin ogółem	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin ogółem	Liczba osób w rodzinach
1.	Ubóstwo	116	227	93	149	68	113	65	96	78	141
2.	Sieroctwo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.	Bezdomność	37	39	31	32	27	29	25	26	20	25
4.	Potrzeba ochrony macierzyństwa	28	142	22	96	17	78	13	54	11	48
4.1.	w tym wielodzietność	11	66	6	34	6	37	2	13	1	6
5.	Bezrobocie	93	209	87	167	70	146	56	107	54	93
6.	Niepełnosprawność	109	169	116	163	101	153	96	133	88	124
7.	Długotrwała lub ciężka choroba	138	214	140	201	129	202	123	152	100	142
8.	Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem	113	301	115	250	102	214	97	161	89	166
8.1.	w tym rodziny niepełne	32	99	24	64	17	40	13	28	13	34
8.2.	w tym rodziny wielodzietne	8	54	4	23	6	34	6	22	4	14
11.	Przemoc w rodzinie	4	12	3	12	4	15	1	6	3	9
12.	Alkoholizm	15	29	12	16	15	21	11	13	11	14
13.	Narkomania	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14.	Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	6	15	2	2	8	9	4	11	3	5
15.	Zdarzenia losowe	0	0	2	6	1	3	0	0	1	4
16.	Sytuacja kryzysowa	12	35	5	15	3	6	0	0	1	4

Źródło: dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łędzinach.

Z analizy danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łędzinach wynika, że w latach 2016 – 2020 gminie nie wystąpił problem sieroctwa i narkomanii. Dominującymi problemami występującymi kolejno w rodzinach były: bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, długotrwała lub ciężka choroba, ubóstwo bezrobocie, potrzeba ochrony macierzyństwa. Przemoc w rodzinie znajdowała się zaraz po alkoholizmie.

Placówka wsparcia dziennego Świetlica Socjoterapeutyczna Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łędzinach dla dzieci i młodzieży w wieku szkolnym współuczestniczy w procesie wychowywania wraz z rodziną oraz szkołą. Zapewnia uczestnikom wsparcie w pokonywaniu trudności szkolnych, w kryzysach rówieśniczych i osobistych, w tym w sytuacji występowania przemocy domowej. Organizuje czas wolny proponując pozalekcyjne zajęcia rozwojowe, twórcze i sportowe o różnym charakterze. Jednocześnie realizuje, między innymi, zajęcia socjoterapeutyczne, profilaktyczne, a także pomoc socjalną i dożywianie. Pobyt dziecka w placówce jest bezpłatny, a zajęcia organizowane są w roku szkolnym, w godzinach popołudniowych.

Poniżej w tabelach nr 16 i nr 17 została przedstawiona analiza danych i informacji dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej oraz realizacji procedury „Niebieskie Karty” przez placówkę wsparcia dziennego Świetlicę Socjoterapeutyczną MOPS w Łędzinach.

Tabela nr 16. Dane statystyczne Świetlicy Socjoterapeutycznej MOPS w Łędzinach dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie w latach 2016 – 2020.

L.p.	Świetlica Socjoterapeutyczna MOPS w Łędzinach.	2016	2017	2018	2019	2020
1.	Liczba uczestników placówki wsparcia dziennego.	40	41	37	32	41
2.	Liczba rodzin, których dzieci korzystały ze wsparcia.	25	29	22	19	29
3.	Liczba dzieci – ofiar przemocy domowej korzystających z pomocy placówki wsparcia dziennego.	0	2	0	4	5
4.	Liczba rodzin doznających przemocy domowej.	0	2	0	2	4
5.	Liczba opracowanych i zrealizowanych programów profilaktyczno – edukacyjnych.	5	2	2	2	2
6.	Liczba zrealizowanych godzin edukacyjnych na temat przemocy w rodzinie.	29	33	14	11	6
7.	Liczba uczestników programów profilaktyczno – edukacyjnych.	40	41	37	32	29
8.	Liczba podjętych inicjatyw partnerskich.	2	2	2	3	0
9.	Liczba podjętych inicjatyw społecznych.	3	3	3	2	0

Źródło: dane placówki wsparcia dziennego Świetlicy Socjoterapeutycznej MOPS w Łędzinach.

Z danych wynika, że liczba uczestników Świetlicy Socjoterapeutycznej w Łędzinach w latach 2017 i 2020 była najwyższa. W latach 2019 i 2020 znacznie wzrosła liczba rodzin doznających przemocy w rodzinie i dzieci – ofiar przemocy domowej korzystających z pomocy placówki wsparcia dziennego.

Tabela nr 17. Typy rodzin objętych wsparciem przez Świetlicy Socjoterapeutycznej MOPS w Łędzinach w latach 2016 – 2020.

L.p.	Świetlica Socjoterapeutyczna MOPS w Łędzinach.	2016	2017	2018	2019	2020
1.	Rodziny, w tym:	25	29	22	19	29
1.1.	niepełne	11	14	11	7	9
1.2.	zrekonstruowane	7	7	5	5	3
1.3.	rodzina zastępcza	0	1	0	1	0
1.4.	objęte nadzorem kuratora, w tym:	13	8	7	8	9
	• nieletnie dziecko	1	0	1	1	0
1.5.	z problemem przemocy domowej, w tym:	0	2	0	2	4
	• dzieci - ofiary przemocy domowej	0	2	0	4	5
2.	Dzieci w rodzinach z problemem alkoholowym.	30	30	26	20	22

Źródło: dane placówki wsparcia dziennego Świetlicy Socjoterapeutycznej MOPS w Łędzinach.

Powyższe dane obrazują, iż wśród uczestników świetlicy w latach 2019 i 2020 było najwięcej dzieci doznających przemocy. Od roku 2018 natomiast maleje liczba uczestników z rodzin z problemem alkoholowym. W latach 2017 – 2020 na podobnym poziomie kształtuje się liczba rodzin objętych nadzorem kuratora wykonującego orzeczenia sądu w sprawach rodzinnych i nieletnich.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie z siedzibą w Łędzinach realizuje zadania własne i z zakresu administracji rządowej wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez: opracowanie i realizację programów oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie, współuczestnictwo w opracowaniu i realizacji programów oraz zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie pomocy i miejsc w ośrodkach wsparcia.

W swoich strukturach ma **Punkt Interwencji Kryzysowej**, który udziela bezpłatnej pomocy osobom w stanie kryzysu w formie: interwencji, konsultacji i poradnictwa psychologicznego, prawnego, psychoterapii i

grupy wsparcia, programów psychoedukacyjnych, pomocy w uzyskaniu schronienia dla osób doświadczających przemocy.

Tabela nr 18. Dane PCPR w Łędzinach dotyczące przeciwdziałania przemocy domowej oraz realizacji procedury „Niebieskie Karty” na terenie miasta Łędziny za okres 2016 – 2020.

L.p.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie z siedzibą w Łędzinach.	2016	2017	2018	2019	2020
1.	Liczba informacji i artykułów na stronie internetowej oraz mediach.	2	10	2	2	2
2.	Liczba ulotek, broszur, plakatów rozpowszechnianych w miejscach publicznych.	1	10	100	40	50
3.	Liczba osób dotkniętych przemocą objętych działaniami przymocowymi – poradnictwem specjalistycznym.	19	32	30	16	16
4.	Liczba upowszechnionych informacji o podmiotach działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	1	11	1	1	1
5.	Liczba podjętych inicjatyw partnerskich.	1	1	1	2	1
6.	Liczba przedsięwzięć realizowanych na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.	2	5	2	3	2
7.	Liczba opracowanych i zrealizowanych programów profilaktyczno – edukacyjnych.	1	1	1	0	0
8.	Liczba uczestników programów profilaktyczno – edukacyjnych.	12 szkół	455	30	0	0
9.	Liczba interwencji domowych z powodu przemocy w rodzinie.	1	0	0	0	0
10.	Liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty”.	5	0	0	0	0
11.	Liczba osób objętych edukacją na temat zjawiska przemocy w rodzinie.	140	69	30	17	26
12.	Liczba osób objętych Programem Korekcyjno – Edukacyjnym dla Sprawców Przemocy w Rodzinie , w tym: • liczba osób, którzy ukończyli program.	1 1	1 0	2 1	6 3	0 0
13.	Liczba osób objętych Programem Psychologiczno – Terapeutycznym dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie , w tym: • liczba osób, którzy ukończyli program.	- -	2 2	1 1	3 1	7 5

Źródło: dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie z siedzibą w Łędzinach.

Program Psychologiczno - Terapeutyczny dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie jest realizowany przez PCPR z siedzibą w Łędzinach dopiero od 2017 roku. W roku 2020 w stosunku do lat poprzednich najwięcej mieszkańców Łędzin zostało objętych w/w Programem.

W roku 2020 Program Korekcyjno – Edukacyjny dla Sprawców Przemocy w Rodzinie (głównie zajęcia grupowe) nie odbył się ze względu na pandemię SARS-CoV-2. W roku 2019 najwięcej mieszkańców Łędzin zostało objętych w/w Programem.

Komenda Powiatowa Policji w Bieruniu.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa funkcjonariusz policji podczas interwencji w środowisku zamieszkania rodziny i w ramach prowadzonej procedury „Niebieskie Karty”:

- udziela osobie doznającej przemocy w rodzinie, niezbędnej pomocy, w tym udziela pierwszej pomocy oraz organizuje niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby,
- podejmuje, w razie potrzeby, inne niezbędne czynności zapewniające ochronę życia, zdrowia i mienia osób dotkniętych przemocą w rodzinie, włącznie z zastosowaniem w stosunku do osoby stosującej przemoc, środków przymusu bezpośredniego i zatrzymania,
- przeprowadza, o ile jest to możliwe, z osobą stosującą przemoc rozmowę, w szczególności o odpowiedzialności karnej za znęcanie się fizyczne lub psychiczne oraz wzywa do zachowania zgodnego z prawem i zasadami współżycia społecznego,
- przeprowadza na miejscu zdarzenia, w przypadkach niecierpiących zwłoki, czynności procesowe w niezbędnym zakresie, w granicach koniecznych do zabezpieczenia śladów i dowodów przestępstwa,
- podejmuje działania mające na celu zapobieganie zagrożeniom mogącym występować w rodzinie, w szczególności poprzez systematyczne wizyty sprawdzające stan bezpieczeństwa w rodzinie.

Tabela nr 19. Działania Komendy Powiatowej Policji w Bieruniu na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz w ramach procedury „Niebieskie Karty” na terenie miasta Łędziny w latach 2016-2020.

L.p.	Komenda Powiatowa Policji w Bieruniu.	2016	2017	2018	2019	2020
1.	Liczba interwencji domowych- ogółem.	257	634	328	339	283
2.	Liczba wszczętych procedur „Niebieska Karta” przez funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji w Bieruniu.	17	19	10	19	21
3.	Liczba zatrzymanych sprawców przemocy w rodzinie.	4	3	0	3	0
4.	Liczba sprawców przemocy w rodzinie będących pod wpływem alkoholu.	7	3	8	11	12
5.	Liczba sprawców przemocy w rodzinie przewiezionych do wytrzeźwienia.	0	6	6	6	8
6.	Liczba przypadków udzielenia pomocy medycznej w związku z przemocą w rodzinie.	0	1	0	0	0
7.	Liczba dzieci przewiezionych w związku z przemocą w rodzinie do placówek bądź rodziny.	0	1	0	0	0
8.	Liczba wszczętych dochodzeń o czyn z art. 207 k.k.	22	6	7	13	6
9.	Liczba odmów wszczęcia postępowań o czyn z art. 207 k.k.	1	3	1	4	0
10.	Liczba dochodzeń z art. 207 k.k. zakończonych sporządzeniem aktu oskarżenia skierowanych do Prokuratury Rejonowej w Tychach.	3	1	5	5	3
11.	Liczba umorzeń postępowań w sprawie dochodzenia o czyn z art. 207 k.k.	2	4	2	7	2
12.	Liczba wniosków o zastosowanie środków karnych oraz obowiązków probacyjnych.	2	1	1	0	0
13.	Liczba wniosków o zastosowanie środków zapobiegawczych, w tym, między innymi, nakaz opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z osobą najbliższą.	4	1	0	0	0
14.	Liczba wniosków skierowanych do Sądu Rejonowego w Tychach w związku z podejrzeniem przemocy w rodzinie.	9	1	0	0	1

Źródło: dane Powiatowej Komendy Policji w Bieruniu.

Z analizy danych wynika, iż w roku 2020 była największa liczba sprawców przemocy w rodzinie będących pod wpływem alkoholu (12 osób), z których 8 osób zostało przewiezionych do wytrzeźwienia.

W roku 2016 było najwięcej kierowanych wniosków do Sądu Rejonowego w Tychach z podejrzeniem przemocy w rodzinie (9 wniosków), następnie w latach 2017 i 2020 po jednym wniosku, a w latach 2018 – 2019 nie skierowano do Sądu żadnego wniosku.

Prokuratura Rejonowa w Tychach.

W przypadku podejrzenia o popełnieniu przestępstwa z art. 207 k.k. – „znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny”, prokuratura ma obowiązek: wszcząć postępowanie przygotowawcze mające na celu sprawdzenie czy popełniono przestępstwo, zlecić zebranie i zabezpieczenie dowodów, zlecić ujęcie sprawcy. Może też zastosować środek zapobiegawczy wobec sprawcy przemocy w postaci np.: dozoru policyjnego lub wystąpić do sądu z wnioskiem o zastosowanie tymczasowego aresztowania. W zależności od oceny materiału dowodowego postępowanie może zakończyć się skierowaniem do sądu aktu oskarżenia lub umorzeniem postępowania.

Tabela nr 20. Działania Prokuratury Rejonowej w Tychach na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie miasta Łędziny w latach 2016 – 2020.

L.p.	Prokuratura Rejonowa w Tychach.	2016	2017	2018	2019	2020
1.	Liczba zarejestrowanych postępowań.	7	15	11	7	4
2.	Liczba zakończonych merytorycznie spraw, w tym: <ul style="list-style-type: none"> • skierowanie aktu oskarżenia (dotyczy ilości spraw), • umorzenie postępowania, • wniosek o warunkowe umorzenie postępowania, • odmówieniem wszczęcia postępowania karnego, • zawieszenie postępowania, • wniosek o wydanie wyroku skazującego. 	6	15	11	6	4
		3	5	5	1	2
		2	6	4	3	1
		0	0	0	0	0
		1	3	2	0	0
		0	0	0	0	0
		0	0	0	1	1
3.	Liczba zastosowanych środków zapobiegawczych w toku prowadzonych postępowań: <ul style="list-style-type: none"> • nakaz opuszczenia mieszkania, • dozór policji, • zakaz zbliżania się do pokrzywdzonego, • zakaz kontaktu z pokrzywdzonym, • wniosek o skazanie bez przeprowadzenia rozprawy, • areszt tymczasowy. 	7	4	1	5	7
		1	1	0	1	1
		3	1	0	1	2
		1	1	0	1	2
		2	1	0	1	2
		0	0		1	0
		0	0	1	0	0
4.	Liczba działań profilaktycznych: <ul style="list-style-type: none"> • wnioski do sądu o wydanie zarządzeń opiekuńczych, • wnioski o zastosowanie oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych, • wnioski do sądu o nałożenie obowiązku leczenia odwykowego. 	0	0	0	0	0
		0	0	0	0	0
		0	0	0	0	0
		0	0	0	0	0
5.	Liczba zapadłych wyroków sądowych wobec osób, którym orzeczono karę pozbawienia wolności, w tym: <ul style="list-style-type: none"> • bezwzględną karę pozbawienia wolności, • karę ograniczenia wolności z obowiązkiem świadczenia pracy społecznej, w tym obowiązek: <ul style="list-style-type: none"> - przeproszenia osoby pokrzywdzonej, - powstrzymywania się od alkoholu, • karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania z jednoczesnym nałożeniem obowiązków: <ul style="list-style-type: none"> - dozór kuratora sądowego, - obowiązkiem powstrzymywania się od nadużywania alkoholu, - zakazem zbliżania się do osoby pokrzywdzonej, - opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z osobą pokrzywdzoną, - udziału w oddziaływaniach korekcyjno – edukacyjnych. 	8	6	2	1	1
		0	1	0	0	0
		0	2	1	0	0
		0	0	1	0	0
		0	0	1	0	0
		8	2	1	1	1
		2	0	0	1	1
		5	0	0	0	0
		0	2	0	1	1
		0	0	0	0	0
		3	0	0	0	0

Źródło: dane Prokuratury Rejonowej w Tychach.

Z analizy danych w tabeli nr 20 wynika że najczęściej zarejestrowanych postępowań było w roku 2017, następnie 2018, w latach 2016 – 2019 utrzymywało się na tym samym poziomie, a w roku 2020 było ich najmniej zarejestrowanych.

Liczba zapadłych wyroków sądowych wobec osób, którym orzeczono karę pozbawienia wolności była najwyższa w roku 2016, a w latach 2019 – 2020 była najniższa i na tym samym poziomie.

Najwięcej zastosowano środków zapobiegawczych w toku prowadzonego postępowania w latach 2016 i 2020, a najmniej w roku 2018.

Prokuratura Rejonowa w Tychach w okresie 2016 – 2020 nie podejmowała działań profilaktycznych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Kuratorska Służba Sądowa przy Sądzie Rejonowym w Tychach.

Kuratorzy sądowi, zarówno zawodowi, jak i społeczni są w środowisku zamieszkania rodziny na „pierwszej linii frontu”. Nie mają uprawnień prawnych do wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” jednak często przemoc domową zauważają jako pierwsi. W takiej sytuacji zgłaszają podejrzenie występowania

przemocy służbom posiadającym kompetencje do wszczęcia tej procedury.

Kuratorzy Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Tychach pełniący służbę na terenie miasta Łędziny podejmują działania w rodzinach objętych nadzorem w ramach procedury „Niebieskie Karty” oraz uczestniczą w posiedzeniach Grup Roboczych powoływanych przez Zespół Interdyscyplinarny w Łędzinach. W ramach swoich kompetencji udzielają członkom rodziny wsparcia, pomocy i współpracują z przedstawicielami innych instytucji oraz w razie konieczności działają również interwencyjnie i zapobiegawczo.

I Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej Wykonujący Orzeczenia w sprawach Karnych w Sądzie Rejonowym w Tychach.

Tabela nr 21. Dozory prowadzone o czyn z art 207 kk na terenie miasta Łędziny w latach 2016 – 2020 .

L.p.	I Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej ds. Karnych.	2016	2017	2018	2019	2020
1.	Liczba dozorów prowadzonych o czyn z art. 207 k.k., z warunkowym zawieszeniem kary, w tym nałożony obowiązek:	10	5	8	9	6
	• zakazu zbliżania do pokrzywdzonej,	0	1	3	4	1
	• zakazu kontaktowania się z pokrzywdzoną,	0	0	1	1	3
	• przeproszenia pokrzywdzonej,	0	0	0	0	1
	• powstrzymywania się od nadużywania alkoholu,	0	2	5	6	2
	• udziału w Programie Korekcyjno – Edukacyjnym dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie,	0	3	1	1	1
	• zadośćuczynienie pieniężne,	0	0	0	1	0
	• powstrzymywania się od wywoływania awantur,	0	1	0	0	0
	• powstrzymywania się od używania słów wulgarnych, obraźliwych,	0	1	0	0	0
	• opuszczenia lokalu mieszkalnego z art. 207 k.k.	1	0	0	0	0
2.	Liczba dozorów kary ograniczenia wolności z art. 207 k.k., w tym nałożony obowiązek:	1	1	2	3	1
	• zakazu zbliżania się do osoby pokrzywdzonej,	0	1	2	3	0
	• powstrzymywania się od nadużywania alkoholu.	0	0	0	0	1

Źródło: dane I Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Wykonującego Orzeczenia w sprawach Karnych w Sądzie Rejonowym w Tychach.

Z analizy danych wynika, że w latach 2016 – 2020 liczba dozorów prowadzonych o czyn z art. 207 k.k. z warunkowym zawieszeniem kary utrzymywała się na podobnym poziomie, gdzie najmniejsza liczba osób dozorowanych była w roku 2017, a najwyższa w roku 2019.

Liczba dozorów kary ograniczenia wolności z art. 207 k.k. w roku 2019 była najwyższa, a w latach 2016 – 2017 i 2020 utrzymywała się na tym samym, najniższym poziomie.

II Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej Wykonujący Orzeczenia w sprawach Rodzinnych i Nietletnich w Sądzie Rejonowym w Tychach.

Tabela nr 22. Dozory prowadzone w sprawach opiekuńczych, nietletnich i o przymusowe leczenie terenie miasta Łędziny w latach 2016 – 2020.

L.p.	II Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej ds. Rodzinnych i Nietletnich.	2016	2017	2018	2019	2020
1.	Liczba prowadzonych nadzorów w sprawach opiekuńczych, nietletnich i o przymusowe leczenie odwykowe.	59	40	49	61	64
2.	Liczba wniosków kuratora rodzinnego (o dalsze ograniczenie władzy rodzicielskiej) w rodzinach zagrożonych przemocą.	0	7	7	11	2
3.	Liczba rodzin z nadzorem kuratora, gdzie prowadzona jest procedura „Niebieskie Karty”.	8	7	11	13	7
4.	Liczba małoletnich, w których rodzinach prowadzona jest procedura „Niebieskie Karty” oraz nadzór kuratora.	26	15	18	27	8
5.	Liczba wniosków kuratora o zmianę ograniczenia władzy rodzicielskiej w rodzinach, gdzie prowadzona jest procedura.	0	5	6	7	2

6.	Liczba wniosków do prokuratury rejonowej zgłaszających podejrzenie przemocy w rodzinie.	0	1	2	2	1
----	---	---	---	---	---	---

Źródło: dane II Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Wykonującego Orzeczenia w sprawach Rodzinnych i Nieletnich w Sądzie Rejonowym w Tychach.

Z analizy danych przedstawionych w tabeli nr 22 wynika, iż w roku 2020 było najwięcej nadzorów prowadzonych w sprawach opiekuńczych, nieletnich i o przymusowe leczenie odwykowe. Natomiast w roku 2019 zawodowy kurator rodzinny złożył do Sądu wnioski o dalsze ograniczenie władzy rodzicielskiej w rodzinach zagrożonych przemocą.

W latach 2019 i 2016 najwięcej przebywało małoletnich dzieci w rodzinach, w których prowadzona była procedura „Niebieskie Karty” i nadzór kuratora, a roku 2010 było ich najmniej, bo tylko 2 dzieci.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łędzinach.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa przedstawiciel Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łędzinach uczestniczy w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego w Łędzinach i w pracach Grup Roboczych w rodzinach, w których występuje problem nadużywania alkoholu.

W ramach procedury „Niebieskie Karty” osoby które nadużywają alkoholu, w tym stosują przemoc domową, powodują rozkład życia rodzinnego, mogą być skierowane na GKRPA która podejmuje działania zmierzające do podjęcia przez te osoby leczenia odwykowego, zaprzestania lub ograniczenia nadużywania alkoholu i nie stosowania przemocy domowej.

Przedstawiciel GKRPA ma również obowiązek wszcząć procedurę „Niebieska Karta”, kiedy sytuacja tego wymaga, poprzez wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A”.

Poniżej w tabelach nr 23 i nr 24 przedstawione zostały dane i informacje dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie i realizacji procedury „Niebieskie Karty” przez GKRPA w Łędzinach.

Tabela nr 23. Działania GKRPA w Łędzinach, wobec osób nadużywających alkoholu w rodzinach objętych procedurą „Niebieskie Karty” w latach 2016 – 2020.

L.p.	GKRPA w Łędzinach.	2016	2017	2018	2019	2020
1.	Liczba osób skierowanych na GKRPA w Łędzinach.	14	6	7	9	7
2.	Liczba osób wezwanych na Zespół Motywacyjny.	24	16	5	17	9
3.	Liczba osób skierowanych na badanie biegłych.	14	11	13	15	5
4.	Liczba osób poddanych badaniu biegłych.	10	8	10	13	4
5.	Liczba osób, u których stwierdzono Zespół Zależności Alkoholowej.	10	7	7	12	3
6.	Liczba postanowień Sądu o wydaniu zastosowania obowiązku leczenia odwykowego.	6	5	3	1	2
7.	Liczba osób uczestniczących dobrowolnie w terapii odwykowej w Poradni Leczenia Uzależnień.	13	5	4	11	4
8.	Liczba osób uczestniczących dobrowolnie w leczeniu odwykowym w trybie ambulatoryjnym.	1	5	0	3	4

Źródło: dane z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Łędzinach

Z analizy danych wynika, że najwięcej osób skierowanych na GKRPA w Łędzinach i wezwanych na Zespół Motywacyjny było w roku 2016. W roku 2016 najwięcej również osób dobrowolnie uczestniczyło w terapii odwykowej od alkoholu w Poradni Leczenia Uzależnień.

W roku 2019 najwięcej osób zostało skierowanych na badania biegłych, poddanych badaniu biegłych oraz u których stwierdzono Zespół Zależności Alkoholowej.

Tabela nr 24. Działania GKRPA w Łędzinach na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w latach 2016 – 2020.

L.p.	GKRPA w Łędzinach.	2016	2017	2018	2019	2020
1.	Liczba ogólnopolskich i lokalnych kampanii społecznych.	2	3	2	0	0
1.	Liczba inicjatyw społecznych.	2	3	2	2	0
2.	Liczba punktów konsultacyjnych: • obsługa Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego.	1	1	1	1	1
3.	Liczba informacji i artykułów na stronie internetowej oraz mediach.	1	1	1	1	1
4.	Liczba ulotek, broszur, plakatów upowszechnianych w miejscach publicznych.	1	1	1	0	0

Źródło: dane z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łędzinach.

Ze względu na pandemię CARS-CoV-2 Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łędzinach w roku 2020 nie wzięła udziału w ogólnopolskich i lokalnych kampaniach społecznych oraz nie podjęła inicjatyw społecznych na rzecz podniesienia świadomości i wrażliwości społecznej.

W latach 2016 -2020 **Punkt Informacyjno – Konsultacyjny** działał w każdy poniedziałek tygodnia w godzinach 17.00 – 19.00. W ramach działań podejmowanych w punkcie, przedstawiciel GKRPA w Łędzinach, dokonywał rozpoznania zgłaszanych problemów, motywował do podjęcia leczenia odwykowego lub udziału w terapii dla osób współzależniowych, wspierał osoby po zakończonym leczeniu, udzielał konsultacji ofiarom przemocy, w tym sporządzał formularze „Niebieska Karta – A” oraz informował o miejscach, w których można uzyskać pomoc w związku z zaistniałą przemocą domową.

Służba zdrowia.

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie personel medyczny staje się ważnym ogniwem systemowych działań mających na celu ograniczenie zjawiska przemocy domowej. Pracownicy szpitali, pogotowia ratunkowego i ośrodków zdrowia niejednokrotnie pierwsi mają kontakt z osobą doznającą przemocy podczas świadczenia usług medycznych. W sytuacji podejrzenia przemocy w rodzinie przedstawiciele służby zdrowia są uprawnieni do sporządzenia formularza „Niebieska Karta – A” i podejmowania działań w ramach procedury „Niebieskie Karty”.

Poza pomocą, leczeniem i opieką osoby doznającej przemocy domowej, istotne znaczenie ma szybkie reagowanie (działania interwencyjne), profilaktyka, edukacja, wsparcie rodziny oraz gromadzenie dowodów doznanej przemocy w dokumentacji medycznej.

Lekarz na prośbę pacjenta ma obowiązek wystawić bezpłatne zaświadczenie lekarskie na podstawie Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 22 października 2010 r. w sprawie wzoru zaświadczenia lekarskiego o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie.

Na terenie Łędzin działa Miejski Zespół Opieki Zdrowotnej w Łędzinach, który w swoich strukturach posiada Przychodnię Rejonową nr 1, Przychodnię Rejonową nr 2, Filię Przychodni Rejonowej nr 2 w dzielnicy: Goławiec, Przychodnię Specjalistyczną, Zespół Pracowni Rehabilitacyjnych oraz Oddział Szpitalny Rehabilitacji Narządu Ruchu.

W Łędzinach funkcjonują również dwa Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej w Łędzinach: NZOZ „Medix” Sp. z o. o., który w roku 2018 zakończył swoją działalność, a jego miejscu zaczął funkcjonować NZOZ „FamiliaMed” Sp. z o. o. oraz NZOZ „Centrum Medyczne” s.c.

Wyżej wymienione placówki zdrowia również podlegały corocznemu monitoringowi realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie za lata 2016 – 2020.

W latach 2016 – 2020 MZOZ w Łędzinach corocznie informował, iż nie osiągnął wskaźników zawartych w Programie, a w dokumentacji medycznej i zestawieniach statystycznych nie posiada informacji na temat przemocy w rodzinie oraz nie prowadzi monitoringu związanego z przeciwdziałaniem przemocy domowej.

W 2016 roku NZOZ „MEDIX” Sp. z o. o. w Łędzinach odnotował 1 osobę pokrzywdzoną (kobietę) w wyniku przemocy domowej, która nie chciała podejmować działań interwencyjnych oraz wszczynania procedury „Niebieskie Karty”. W tym roku odnotowano również 4 zgłoszenia pacjentów posiadających procedurę „Niebieskie Karty” i objętych pomocą grupy roboczej oraz korzystających z porad specjalistycznych i systemu wsparcia. W latach 2017 – 2018 natomiast NZOZ „MEDIX” Sp. z o. o. nie odniósł się do wskaźników ewaluacji i monitoringu Programu.

W latach 2019 – 2020 NZOZ „FamiliaMed” Sp. z o. o. nie odniósł się do wskaźników ewaluacji i monitoringu Programu.

W 2017 roku NZOZ „Centrum Medyczne” s.c w Lędzinach przeszkolił 4 pracowników z zakresu realizacji procedury „Niebieskie Karty”. Natomiast w latach 2016 i 2018 – 2020 nie odniósł się do wskaźników ewaluacji i monitoringu Programu.

Oświata.

W sytuacji podejrzenia stosowania przemocy domowej wobec dziecka placówki oświatowe są zobowiązane do podjęcia działań chroniących ucznia i posiadają uprawnienia do sporządzenia formularza „Niebieska Karta – A”. Czynności w ramach procedury „Niebieskie Karty” przeprowadza się w obecności rodzica, opiekuna prawnego lub faktycznego. W sytuacji gdy to rodzice, opiekun prawny lub faktyczny są podejrzeni o stosowanie przemocy wobec dziecka, te czynności przeprowadza się w obecności pełnoletniej osoby najbliższej (w rozumieniu art. 115 § 11 k.k.) i w miarę możliwości również w obecności psychologa. W przypadku wystąpienia przesłanek mogących świadczyć o bezpośrednim zagrożeniu życia lub zdrowia dziecka zawiadamia się pracownika socjalnego, sąd rodzinny lub niezwłocznie składa się zawiadomienie do prokuratury rejonowej lub na policję o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.

Placówki oświatowe funkcjonujące na terenie miasta Lędziny uczestniczyły w ewaluacji i monitoringu Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie za lata 2016 – 2020. Poniżej w tabelach nr 25 – 34 przedstawiono tylko część danych z opracowanych wskaźników, ponieważ placówki oświatowe corocznie nie podejmowały tych samych działań.

Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Bieruniu oraz jej Filia w Lędzinach udzielają pomocy uczniom, ich rodzicom i nauczycielom placówek oświatowych mających siedzibę na terenie powiatu bieruńsko – lędzińskiego oraz dzieciom nieuczęszczającym do placówki i ich rodzicom, a zamieszkałym na terenie działania poradni. Poradnia spełnia funkcje: profilaktyczną, diagnostyczną, terapeutyczną i konsultacyjno-doradczą.

Tabela nr 25. Działania Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Bieruniu na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Lędzin w latach 2016 – 2020.

L.p.	Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Bieruniu.	2016	2017	2018	2019	2020
1.	Liczba osób, które ukończyły zajęcia edukacyjne pn.: „Szkoła dla Rodziców”.	5	8	10	7	0
2.	Liczba rodzin objętych działaniami wspierającymi i edukacyjnymi.	5	8	10	12	11
3.	Liczba dzieci objętych edukacją.	6	10	14	16	20
4.	Liczba osób, którym udzielono informacji dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	4	6	6	7	5
5.	Liczba opracowanych i zrealizowanych programów profilaktyczno – edukacyjnych.	1	2	1	1	0
6.	Liczba uczestników programów profilaktyczno – edukacyjnych.	3	18	10	7	0

Źródło: dane Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Bieruniu.

Z danych liczbowych wynika, iż liczba dzieci objętych edukacją z roku na rok ma tendencję wzrostową. Liczba rodzin objętych działaniami wspierającymi i edukacyjnymi w latach 2016 – 2017 była najniższa w stosunku do lat 2018 – 2020, w których liczba ta utrzymywała się na podobnym poziomie.

W roku 2020 ze względu na wprowadzone obostrzenia w związku z pandemią SARS-CoV-2 zajęcia edukacyjne „Szkoły dla Rodziców” nie odbyły się oraz nie opracowywano i nie zrealizowano programów profilaktyczno – edukacyjnych.

Miejski Żłobek w Lędzinach.

Tabela nr 26. Działania Miejskiego Żłobka w Lędzinach na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w latach 2016 – 2020.

L.p.	Miejskie Żłobek Lędzinach.	2016	2017	2018	2019	2020
1.	Liczba informacji i artykułów na stronie internetowej oraz mediach.	1	17	10	5	5
2.	Liczba ulotek, broszur, plakatów rozpowszechnianych w miejscach	2	1	1	2	1

	publicznych.					
3.	Liczba opracowanych i zrealizowanych programów profilaktyczno – edukacyjnych.	3	2	2	2	5
4.	Liczba zrealizowanych godzin edukacyjnych na temat przemocy w rodzinie.	6	7	28	5	3
5.	Liczba rodzin objętych działaniami wspierającymi i edukacyjnymi.	32	40	35	40	60
6.	Liczba osób, którym udzielono informacji dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	70	85	85	75	75
7.	Liczba udzielonych porad specjalistycznych.	70	128	128	256	60

Źródło: dane z Miejskiego Żłobka w Łędzinach.

W roku 2020 najwięcej rodzin objętych zostało działaniami informacyjnymi i edukacyjnymi w stosunku do lat poprzednich, w których poziom ten utrzymywał się na podobnym poziomie.

Miejskie Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi nr 1 w Łędzinach.

W latach 2016 – 2018 Miejskie Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi nr 1 w Łędzinach wykazało, że nie osiągnęło wskaźników Programu Przeciwdziałania Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w mieście Łędziny na lata 2016 – 2020. W tym okresie w ramach działań profilaktycznych i edukacyjnych kadra przedszkola brała udział w szkoleniach o tematyce przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz współpracowała z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Bieruniu i z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie z siedzibą w Łędzinach. .

Tabela nr 27. Działania Miejskiego Przedszkola z Oddziałami Integracyjnymi nr 1 w Łędzinach na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w latach 2019–2020.

L.p.	Miejskie Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi nr 1 w Łędzinach.	2019	2020
1.	Liczba ulotek, broszur, plakatów rozpowszechnianych w miejscach publicznych.	1	5
2.	Liczba upowszechnionych informacji o podmiotach działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	1	2
3.	Liczba opracowanych i zrealizowanych programów profilaktyczno – edukacyjnych.	2	3

Źródło: dane Miejskiego Przedszkola z Oddziałami Integracyjnymi nr 1 w Łędzinach.

W roku 2020 Miejskie Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi nr 1 w Łędzinach podjęło więcej działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w stosunku do roku 2019.

Miejskie Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi nr 2 w Łędzinach.

Tabela nr 28. Działania Miejskiego Przedszkola z Oddziałami Integracyjnymi nr 2 w Łędzinach na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w latach 2016 – 2020.

L.p.	Miejskie Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi nr 2 w Łędzinach	2016	2017	2018	2019	2020
1.	Liczba ogólnopolskich i lokalnych kampanii społecznych.	1	1	1		1
2.	Liczba informacji i artykułów na stronie internetowej oraz mediach	3	3	8	3	2
3.	Liczba ulotek, broszur, plakatów rozpowszechnianych w miejscach publicznych.	3	6	618	3	3
4.	Liczba upowszechnionych informacji o podmiotach działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	1	1	1	2	2
5.	Liczba opracowanych i zrealizowanych programów profilaktyczno – edukacyjnych.	1	3	5	2	2
6.	Liczba uczestników programów profilaktyczno – edukacyjnych.	-	-	205	202	392
7.	Liczba rodzin objętych działaniami wspierającymi i edukacyjnymi.	-	-	200	196	186

Źródło: dane Miejskiego Przedszkola z Oddziałami Integracyjnymi nr 2 w Łędzinach.

W latach 2016 i 2017 brak danych na temat liczby uczestników programów profilaktyczno – edukacyjnych i rodzin objętych działaniami wspierającymi.

Miejskie Przedszkole nr 3 Lędzinach rozpoczęło swoją działalność od 1 września 2019 roku.

Tabela nr 29. Działania Miejskiego Przedszkola nr 3 na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w roku 2020.

L.p.	Miejskie Przedszkole nr 3 Lędzinach.	2020
1.	Liczba ogólnopolskich i lokalnych kampanii społecznych.	2
2.	Liczba informacji i artykułów na stronie internetowej oraz mediach.	1
3.	Liczba inicjatyw z obszaru przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	2
4.	Liczba ulotek, broszur, plakatów rozpowszechnianych w miejscach publicznych.	1
5.	Liczba upowszechnionych informacji o podmiotach działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie	1
6.	Liczba rodzin objętych działaniami wspierającymi i edukacyjnymi.	3
7.	Liczba dzieci objętych edukacją.	2
8.	Liczba zrealizowanych godzin edukacyjnych na temat przemocy w rodzinie.	7

Źródło: dane Miejskiego Przedszkola nr 3 w Lędzinach.

W roku szkolnym 2017/2018 w wyniku reformy systemu oświaty przekształcono gimnazja. Gimnazjum nr 1 im. Janusza Korczaka w Lędzinach zostało włączone do Szkoły Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 1 im. Karola Miarki w Lędzinach, Gimnazjum z Oddziałami Integracyjnymi nr 2 im. Gustawa Morcinka w Lędzinach zostało przekształcone w Szkołę Podstawową z Oddziałami Integracyjnymi nr 2 im. Gustawa Morcinka w Lędzinach, a Zespół Szkół w Lędzinach przekształcił się w Szkołę Podstawową nr 4 im. Św. Barbary w Lędzinach.

Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 1 im. Karola Miarki w Lędzinach.

Tabela nr 30. Działania Szkoły Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 1 im. Karola Miarki w Lędzinach na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w latach 2016 – 2020.

L.p.	Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 1 im. Karola Miarki w Lędzinach.	2016	2017	2018	2019	2020
1.	Liczba ogólnopolskich i lokalnych kampanii społecznych.	4	1	1	2	3
2.	Liczba informacji i artykułów na stronie internetowej oraz mediach.	1	2	1	2	2
3.	Liczba ulotek, broszur, plakatów rozpowszechnianych w miejscach publicznych.	1	1	1	2	3
4.	Liczba upowszechnionych informacji o podmiotach działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	1	2	2	10	3
5.	Liczba przedsięwzięć realizowanych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	3	1	1	15	
6.	Liczba opracowanych i zrealizowanych programów profilaktyczno – edukacyjnych.	3	5	3	5	3
7.	Liczba uczestników programów profilaktyczno – edukacyjnych.	333	470	490	630	672
8.	Liczba osób pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej.	3	6	6	4	0
9.	Liczba rodzin objętych działaniami wspierającymi i edukacyjnymi.	3	4	6	25	500
10.	Liczba osób objętych edukacją na temat zjawiska przemocy w rodzinie.	3	40	11	672	10

Źródło: dane Szkoły Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 1 im. Karola Miarki w Lędzinach.

Z analizy danych wynika, że w latach 2016 – 2020 corocznie wzrasta liczba odbiorców programów profilaktyczno – edukacyjnych oraz liczba rodzin objętych działaniami wspierającymi i edukacyjnymi w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 2 im. Gustawa Morcinka w Łędzinach.

Tabela nr 31. Działania Szkoły Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 2 im. Gustawa Morcinka w Łędzinach na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w latach 2016 – 2020.

L.p.	Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 2 im. Gustawa Morcinka w Łędzinach.	2016	2017	2018	2019	2020
1.	Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”.	2	2	1	2	0
2.	Liczba ogólnopolskich i lokalnych kampanii społecznych.	1	1	3	4	1
3.	Liczba ulotek, broszur, plakatów rozpowszechnianych w miejscach publicznych.	1	1	2	2	3
4.	Liczba opracowanych i zrealizowanych programów profilaktyczno – edukacyjnych.	3	1		7	2
5.	Liczba uczestników programów profilaktyczno – edukacyjnych.	-	-	54	219	198
6.	Liczba rodzin objętych działaniami wspierającymi i edukacyjnymi.	2	2	1	2	0
7.	Liczba osób objętych edukacją na temat zjawiska przemocy w rodzinie.	2	4	136	60	186

Źródło: dane Szkoły Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 2 im. Gustawa Morcinka w Łędzinach.

W latach 2016 – 2017 nie podano danych liczbowych uczestników opracowanych i zrealizowanych programów profilaktyczno – edukacyjnych. W latach 2018 i 2020 najwięcej osób zostało objętych edukacją na temat zjawiska przemocy w rodzinie.

Szkoła Podstawowa nr 3 im. Jana Chrystiana Ruberga w Łędzinach (posiada Oddział Przedszkolny).

Tabela nr 32. Działania Szkoły Podstawowej nr 3 im. Jana Chrystiana Ruberga w Łędzinach na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w latach 2016 – 2020.

L.p.	Szkoła Podstawowa nr 3 im. Jana Chrystiana Ruberga w Łędzinach.	2017	2018	2019	2020
1.	Liczba rodzin objętych procedura „Niebieskie Karty”.	3	3	1	1
2.	Liczba ogólnopolskich i lokalnych kampanii społecznych.	1	2	3	1
3.	Liczba opracowanych i zrealizowanych programów profilaktyczno – edukacyjnych.	11	14	8	8
4.	Liczba uczestników programów profilaktyczno – edukacyjnych.	429	431	410	400
5.	Liczba rodzin objętych działaniami wspierającymi i edukacyjnymi.	3	3	1	1
6.	Liczba osób objętych edukacją na temat zjawiska przemocy w rodzinie.	150	60	100	100

Źródło: dane z Szkoły Podstawowej nr 3 im. Jana Chrystiana Ruberga w Łędzinach.

W 2016 roku Szkoła Podstawowa nr 3 im. Jana Chrystiana Ruberga w Łędzinach nie odniosła się do wskaźników – brak danych. W latach 2016 – 2020 liczba uczestników programów profilaktyczno – edukacyjnych utrzymywała się na podobnym poziomie.

Szkoła Podstawowa nr 4 im. Św. Barbary w Łędzinach (posiada Oddział Przedszkolny).

W dniu 01.09.2017r. w wyniku reformy oświaty Zespół Szkół w Łędzinach zmienił nazwę na Szkołę Podstawową nr 4 w Łędzinach. Powstał dodatkowy oddział przedszkolny dzieci młodszych. W dniu 25.04.2019r. została podjęta Uchwała Rady Miasta Łędziny w sprawie nadania szkole imienia Św. Barbary.

Tabela nr 33. Działania Szkoły Podstawowej nr 4 im. Św. Barbary w Łędzinach na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w mieście Łędziny w latach 2016 – 2020.

L.p.	Zespół szkół w Łędzinach, Szkoła Podstawowa nr 4 im. Św. Barbary w Łędzinach.	2016	2017	2018	2019	2020
1.	Liczba ogólnopolskich i lokalnych kampanii społecznych.	3	1	1	1	2
2.	Liczba ulotek, broszur, plakatów rozpowszechnianych w miejscach publicznych.	200	50	100	100	0

3.	Liczba opracowanych i zrealizowanych programów profilaktyczno – edukacyjnych	4	1	1	1	1
4.	Liczba uczestników programów profilaktyczno – edukacyjnych.	172	100	96	110	150
5.	Liczba rodzin objętych działaniami wspierającymi i edukacyjnymi.	6	2	2	2	0
6.	Liczba osób objętych edukacją na temat zjawiska przemocy w rodzinie.	3	10	4	2	0
7.	Liczba dzieci objętych edukacją.	172	100	96	56	87
8.	Liczba zrealizowanych godzin edukacyjnych na temat przemocy w rodzinie.	15	6	8	8	6

Źródło: dane Zespołu Szkół w Łędzinach i Szkoły Podstawowej nr 4 im. św. Barbary w Łędzinach.

Z analizy danych wynika, że w roku 2016 najczęściej było odbiorców programów profilaktyczno – edukacyjnych i dzieci objętych edukacją w stosunku do lat następnych.

Powiatowy Zespół Szkół w Łędzinach.

Tabela nr 34. Działania Powiatowego Zespołu Szkół w Łędzinach na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w mieście Łędziny w latach 2016 – 2020.

Lp.	Powiatowy Zespół Szkół w Łędzinach	2016	2017	2018	2019	2020
1.	Liczba opracowanych i zrealizowanych programów profilaktyczno – edukacyjnych.	2	3	4	4	1

Źródło: dane Powiatowego Zespołu Szkół w Łędzinach.

W latach 2018 – 2019 Powiatowy Zespół Szkół w Łędzinach opracował i zrealizował najczęściej programów profilaktyczno – edukacyjnych w stosunku do lat 2016 – 2017 i 2020, a w roku 2020 najmniej (1 program) w stosunku do lat poprzednich.

Urząd Miasta Łędziny.

Przedstawiciele Urzędu Miasta Łędziny, w tym Straży Miejskiej są członkami Zespołu Interdyscyplinarnego w Łędzinach.

Straż Miejska w Łędzinach stale współpracuje z Komendą Powiatową Policji w Bieruniu, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Łędzinach, Zespołem Interdyscyplinarnym w Łędzinach oraz Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łędzinach na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Podsumowanie.

Jak wynika z powyższych danych istnieć może rozbieżność między szacowaną skalą zjawiska, a ujawnianymi sytuacjami przemocy w rodzinie. Z uwagi na występowanie zjawiska przemocy w rodzinie w mieście Łędziny konieczne jest nadal podejmowanie systemowych i interdyscyplinarnych działań pomocowych, poszerzenie oferowanego wsparcia osobom doświadczającym przemocy domowej oraz podnoszenie świadomości i wrażliwości społecznej w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie (profilaktyka i edukacja).

Do najistotniejszych problemów związanych z realizacją ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz działań zawartych w niniejszym Programie należą, między innymi, niskie kompetencje komunikacyjne, panujące na temat przemocy mity, stereotypy i uprzedzenia, od wieków panujące przyzwolenie na przemoc domową, niskie kompetencje wychowawcze rodziców, kryzysy, nieumiejętność rozwiązywania problemów w rodzinach, stres i frustracje, zaburzone relacje i więzi, niewystarczająca liczba specjalistycznej kadry, utrudniona praca z rodzinami i współpraca z podmiotami na rzecz rodziny doznającej lub zagrożonej przemocą z powodu pandemii SARS-CoV-2, niewystarczające środki na realizację zadań i szkolenie kadry.

Aktualna ocena realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w mieście Łędziny za lata 2016 – 2020, pozwala stwierdzić, że zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w gminie Łędziny były realizowane (niektóre zadania z powodu pandemii SARS-CoV-2 były zrealizowane w okrojonym lub mniejszym zakresie), a niemal wszystkie znaczące podmioty i jednostki w gminie prowadziły działania na rzecz profilaktyki i edukacji.

Reasumując, należy w niniejszym Programie kontynuować, rozwijać i poszerzać realizację

dotychczasowych zadań oraz doskonalić współpracę pomiędzy służbami, instytucjami, organizacjami, kościołami i związkami wyznaniowymi oraz innymi podmiotami działającymi na terenie Łędzin i tworzącymi **System Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w mieście Łędziny**. Powyższe działania przyczynią się do świadczenia profesjonalnej i skutecznej pomocy osobom doświadczającym przemocy, jak i osobom stosującym przemoc.

III. ANALIZA SWOT W OBSZARZE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE.

Analiza SWOT określa mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia pozwalające na wyznaczenie priorytetów i dostarczanie drogowskazów w podejmowanych działaniach określonych w niniejszym Programie.

Opracowanie niniejszej analizy SWOT służy zidentyfikowaniu potrzeb osób, rodziny, poznaniu jej zasobów, a także możliwości jakie w tym kierunku stwarza otoczenie zewnętrzne – miasto Łędziny. To metoda, która pozwala zidentyfikować nie tylko słabe strony i zagrożenia ale silne strony i szanse, jakie stoją przed służbami, instytucjami, organizacjami i podmiotami wchodzącymi w skład Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w mieście Łędziny.

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonujący od lat w mieście System Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, • działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w Łędzinach, w tym sprawdzone realizacje przez Grupy Robocze procedury „Niebieskie Karty”, • działalność Punktu Interwencji Kryzysowej przy PCPR w Łędzinach, • współpraca i interdyscyplinarność działań podmiotów na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, • akty prawne normujące system przeciwdziałania przemocy w rodzinie, • elastyczność i umiejętność przystosowania się służb społecznych do nowych zadań, zmieniającego się systemu prawnego i pracy, • wykwalifikowana kadra pracowników działających na polu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, • udział w szkoleniach, superwizjach, interwizjach, konsultacjach i podnoszenie kwalifikacji zawodowych przez profesjonalistów, • rosnące wzajemne zaufanie osób i podmiotów działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej, • możliwość zapewnienia osobom czy rodzinom dotkniętym przemocą domową bezpiecznego schronienia (nowe mieszkania chronione w Centrum Usług Społecznych dla ofiar przemocy w PCPR w Łędziny), • podejmowanie interwencji i działań zapewniających bezpieczeństwo osobom pokrzywdzonym, • świadczenie na rzecz osób i rodzin wsparcia, pracy socjalnej, poradnictwa prawnego, psychologicznego, pedagogicznego, medycznego oraz socjalnego, • wsparcie rodziny w formie asystentury rodzinnej, • udział osób uwikłanych w przemoc domową w terapii psychologicznej i odwykowej, • bezpłatna pomoc prawna na terenie miasta Łędziny, • podejmowanie działań motywujących osoby doznające przemocy domowej do zmiany, • podejmowanie działań interwencyjnych celem zatrzymania przemocy domowej, • wdrażanie i realizowanie działań wobec sprawców przemocy, 	<ul style="list-style-type: none"> • niechęć lub brak współpracy ze strony osób i rodzin zagrożonych lub doznających przemocy w rodzinie, • rozwój postaw roszczeniowych klientów, • niechęć osób do skorzystania z pomocy psychologicznej, terapii, • mała znajomość mieszkańców oferty pomocowej dla rodzin zagrożonych przemocą domową, • brak mieszkań komunalnych i socjalnych dla osób doświadczających przemocy w rodzinie, • trudności w godzeniu ról rodzicielskich i zawodowych, • dezintegracja rodziny i malejące poczucie bezpieczeństwa w rodzinie, • małe zainteresowanie udziałem w programach: korekcyjno – edukacyjnym oraz psychologiczno – terapeutycznym dla osób stosujących przemoc w rodzinie, • brak narzędzi motywujących i zobowiązujących sprawców do działania, • niedostateczne wykorzystanie przez organy ścigania i wymiar sprawiedliwości już istniejących rozwiązań prawnych, • występujące w rodzinach deficyty emocjonalne, komunikacji i umiejętności społecznych, • niewystarczająca dostępność do specjalistów m.in. psychologa, terapeuty, psychiatry, lekarza biegłego, • niedostateczna współpraca lub brak współpracy ze strony służb, instytucji, organizacji i innych podmiotów na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc, • znaczne obciążenie profesjonalistów rozwiązywaniem złożonych problemów i podejmowaniem działań interwencyjnych oraz przerost biurokracji, • znaczne obciążenie pracy profesjonalistów wynikające z obostrzeń w związku z pandemią SARS-CoV-2, • niejasne przepisy prawa i sprzeczne ich interpretacje, • ograniczona możliwość udziału pracowników w szkoleniach (brak finansów) oraz w superwizji, • wypalenie zawodowe „pomagaczy”, • opór osób, służb i instytucji do wszczynania procedury „Niebieskie Karty”, • zbyt długi czas trwania procedury „Niebieskie Karty”, • niepełna diagnoza na temat przemocy w rodzinie w mieście Łędziny oraz niewystarczające rozeznanie potrzeb w tym zakresie,

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> realizacja programów korekcyjno – edukacyjnych i psychologiczno – terapeutycznych dla sprawców przemocy w rodzinie, zakorzeniona wartość rodziny bez przemocy, znajomość środowiska lokalnego, wzrost świadomości społecznej dotyczącej przestępczego charakteru zjawiska przemocy, propagowanie inicjatyw oddolnych, kampanie i akcje społeczne, pikniki, działalność profilaktyczno – edukacyjna (np.: mass media, ulotki, broszurki, informatory, plakaty), zajęcia profilaktyczno – edukacyjne oraz terapeutyczne, w tym w placówkach oświatowych, baza pomocy psychologiczno – pedagogicznej dla dzieci i młodzieży. 	<ul style="list-style-type: none"> niewystarczająca liczba programów profilaktyczno – edukacyjnych, brak grupy wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie, bariery tkwiące w mentalności mieszkańców; bierna postawa społeczeństwa wobec zjawiska przemocy domowej, słaba samoświadomość społeczna na temat problemów społecznych (stereotypy myślowe, uprzedzenia), znikomy udział społeczności lokalnej w działaniach pomocowych i przy rozwiązywaniu problemów społecznych, mała liczba lokalnych organizacji pozarządowych, które mogłyby wspierać osoby zagrożone lub doznające przemocy.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> spójność i interdyscyplinarność działań służb, instytucji, organizacji i podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, akceptacja i wspieranie działań w zakresie realizacji polityki społecznej przez władze samorządowe, możliwość pozyskania dofinansowania z funduszy unijnych i innych źródeł finansowania, możliwość podnoszenia jakości usług podmiotów i kwalifikacji pracowników działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zmiany prawne umożliwiające skuteczne formy pomocy osobom i rodzinom zagrożonym przemocą, rozwój sieci poradnictwa rodzinnego i usług realizowanych na rzecz dziecka i rodziny, możliwość wykorzystywania nowych narzędzi w pracy z dzieckiem i rodziną, wzmocnienie roli opiekuńczo – wychowawczych rodzin, w tym realizacja zajęć w ramach „Szkoły dla Rodziców”, działalność na terenie gminy organizacji społecznych na rzecz rodzin, wczesne reagowanie na przemoc domową, chęć i podejmowanie działań i współpracy ze strony osób i rodzin na rzecz poprawy swojej sytuacji oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, realizacja programów profilaktyczno – edukacyjnych i terapeutycznych, zwiększenie działań informacyjnych dotyczących problematyki przemocy w rodzinie i uzależnień; kampanie społeczne nagłaśniające problem przemocy domowej i informujące o systemie pomocy i wsparcia; oddolne inicjatywy mieszkańców, rosnąca świadomość społeczna w zakresie spraw rozwiązywania problemów i kryzysów w rodzinie oraz reagowania i przeciwdziałania przemocy w rodzinie; zmiana postaw społecznych, w tym obalanie stereotypów i mitów. 	<ul style="list-style-type: none"> brak ze strony osób i rodziny umiejętności wczesnego przezwycięzania kryzysu w rodzinie, niechęć do współpracy osób doświadczających przemocy domowej, brak gwarancji bezpieczeństwa osób doświadczających przemocy, niechęć do współpracy osób stosujących przemoc w rodzinie; poczucie bezkarności u osób stosujących przemoc; nieadekwatne kary w stosunku do popełnianych czynów, gdzie najczęściej jest wyrok kary w zawieszeniu; brak w powiecie całodobowej specjalistycznej pomocy, niedostateczna pomoc specjalistów lub jej brak np.: psychiatry w gminie, deficyt mieszkań socjalnych i komunalnych dla osób doznających przemocy domowej, znaczne obciążenie osób, pracujących z osobami i rodzinami, rozwiązywaniem złożonych problemów i podejmowaniem działań interwencyjnych, znaczne obciążenie pracowników zwiększoną ilością obowiązków, dokumentacji i terminowością spraw, niewystarczająca współpraca podmiotów i ich pomoc osobom i rodzinom uwikłanym w przemoc domową w związku z pandemią SARS-CoV-2, niewystarczające środki finansowe na realizację zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie; niespójne przepisy prawa i rozbieżność interpretacji, cedowanie nowych zadań na samorządy gminne bez zapewnienia kosztów ich realizacji, niewystarczająca wiedza i świadomość mieszkańców o zagrożeniach i mechanizmach związanych z przemocą domową oraz panujące mity i stereotypy, słabe reagowanie na zjawisko przemocy w rodzinie w środowisku lokalnym.

Dokonując podsumowania analizy SWOT można stwierdzić, iż miasto Łędziny posiada zarówno mocne jak i słabe strony związane ze wspieraniem swoich mieszkańców – osób i ich rodzin zagrożonych bądź doznających przemocy domowej.

Mimo zagrożeń, jest wiele możliwości (szans), aby wprowadzić działania pozwalające na osiągnięcie korzystnych zmian w tej dziedzinie.

IV. MISJA I ZAŁOŻENIA PROGRAMU.

Misją niniejszego Programu jest podejmowanie oraz realizacja systemowych i interdyscyplinarnych przedsięwzięć na przez przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie miasta Łęczyny.

Niezbędny do tego jest sprawnie funkcjonujący w gminie System Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, umożliwiający osobom i rodzinom zagrożonym lub doznającym przemocy domowej, przezwyciężanie trudnych i kryzysowych sytuacji życiowych, których nie są w stanie samodzielnie pokonać.

Istniejący już od kilku lat w mieście Łęczyny **System Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie** umożliwia skuteczne i interdyscyplinarne przeciwdziałanie oraz redukcję już występujących problemów społecznych jak przemoc w rodzinie, a często z tym powiązane problemy opiekuńcze – wychowawcze, dezintegracja rodziny, demoralizacja i wykluczenie społeczne, uzależnienia, niepełnosprawność, ubóstwo, sieroctwo, zaburzenia psychiczne itp.

V. REALIZATORZY PROGRAMU ORAZ CZAS I MIEJSCE REALIZACJI PROGRAMU.

Opracowany Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar w Rodzinie na lata 2021 – 2025 realizowany będzie przez podmioty wchodzące w skład **Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Mieście Łęczyny**.

W skład Systemu wchodzi, między innymi, następujące służby, instytucje, podmioty, organizacje pozarządowe, kościoły i związki wyznaniowe:

- Urząd Miasta Łęczyny,
- Straż Miejska w Łęczynach,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łęczynach, w tym placówka wsparcia dziennego Świetlica Socjoterapeutyczna,
- Zespół Interdyscyplinarny w Łęczynach,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łęczynach,
- Miejski Zakład Opieki Zdrowotnej w Łęczynach, w tym poradnie, Przychodnia Specjalistyczna, Poradnia Leczenia Uzależnień,
- Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej w Łęczynach: „Centrum Medyczne” s.c. w Łęczynach i „FamiliaMed” Sp. z o.o. w Łęczynach,
- Miejski Żłobek w Łęczynach,
- Miejskie Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi nr 1 w Łęczynach,
- Miejskie Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi nr 2 w Łęczynach,
- Miejskie Przedszkole nr 3 w Łęczynach,
- Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 1 im. Karola Miarki w Łęczynach,
- Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 2 im. Gustawa Morcinka w Łęczynach,
- Szkoła Podstawowa nr 3 im. Jana Christiana Ruberga w Łęczynach (posiada oddział przedszkolny),
- Szkoła Podstawowa nr 4 im. Św. Barbary w Łęczynach (posiada oddział przedszkolny),
- Powiatowy Zespół Szkół w Łęczynach,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Łęczynach,
- Miejski Ośrodek Kultury w Łęczynach,
- Ośrodek Rekreacyjno – Sportowy CENTRUM w Łęczynach,
- Miejska Biblioteka Publiczna w Łęczynach,
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Bieruniu – Filia w Łęczynach,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie z siedzibą w Łęczynach, w tym Punkt Interwencji Kryzysowej, Centrum Usług Społecznych,
- Komenda Powiatowa Policji w Bieruniu,
- Prokuratura Rejonowa w Tychach,
- Sąd Rejonowy w Tychach,
- I Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej Wykonujący Orzeczenia w sprawach Karnych w Sądzie Rejonowym w Tychach,
- II Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej Wykonujący Orzeczenia w sprawach Rodzinnych i Nietletnich w Sądzie Rejonowym w Tychach,
- organizacje pozarządowe, w tym Łęczyńskie Stowarzyszenie, dla Osób Niepełnosprawnych i ich Rodzin, Fundacja FASTRYGA z siedzibą w Łęczynach,
- kościoły i związki wyznaniowe, w tym Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek Błogosławiona

Karolina w Łędzinach, w tym Warsztaty Terapii Zajęciowej, Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjno – Wychowawczy, Dzienna Terapeutyczna Świetlica,

- oraz inne podmioty podejmujące działania na rzecz mieszkańców miasta Łędziny w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Miejsce realizacji niniejszego Programu to obszar gminy Łędziny, na którym podmioty wchodzące w skład Systemu będą realizować zadania i przedsięwzięcia określone w Programie w ramach swoich kompetencji i zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Współpraca podmiotów będzie miała charakter otwarty i rozwojowy oraz realizowana będzie w oparciu o następujące zasady: równości wszystkich podmiotów, wzajemnej współpracy, otwartości i zaufania, wzajemnego szacunku, aktywności, zaangażowania i rzetelnego wywiązywania się z podejmowanych zadań, interdyscyplinarności w działaniu i dążeniu do osiągnięcia wspólnych celów, z uwzględnieniem celów indywidualnie deklarowanych przez podmioty Systemu.

Podmioty wchodzące w skład Systemu będą corocznie składać instytucji koordynującej Program sprawozdanie z realizacji zadań i przedsięwzięć niniejszego Programu.

VI. ADRESACI PROGRAMU.

Działania niniejszego Programu kierowane będą do rodzin i osób – mieszkańców miasta Łędziny, którzy ze względu na zagrożenie lub wystąpienie przemocy domowej wymagają pomocy i wsparcia społecznego oraz do lokalnej społeczności.

W szczególności bezpośrednimi odbiorcami niniejszego Programu są:

- osoby doświadczające przemocy w rodzinie,
- osoby, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie,
- osoby będące świadkami przemocy w rodzinie,
- dzieci, młodzież i rodziny zagrożone przemocą domową.

Adresatami pośrednimi niniejszego Programu są:

- najbliższa rodzina,
- społeczność lokalna,
- mieszkańcy miasta Łędziny,
- profesjonaliści oraz osoby podejmujące działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- instytucje, służby, organizacje pozarządowe, kościoły i związki wyznaniowe oraz inne podmioty działające w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie miasta Łędziny.

VII. CELE PROGRAMU I PRZEDSIĘWZIĘCIA PLANOWANE DO REALIZACJI.

CEL GŁÓWNY. Systemowe i interdyscyplinarne przeciwdziałanie przemocy w rodzinie na terenie miasta Łędziny.

By osiągnąć cel główny muszą być wytyczone cele szczegółowe, które zakładają osiągnięcie pożądanego stanu. Wytyczone cele stanowią podstawę do: budowania interdyscyplinarnego Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w mieście w Łędziny oraz wypracowania trwałych efektów w postaci nowych kompetencji odbiorców wdrażanego Programu, stworzenia własnych i specyficznych dla środowiska lokalnego rozwiązań, jakie są konieczne przy rozwiązywaniu problemów społecznych i wspieraniu integracji społecznej.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

1) Diagnozowanie i monitorowanie występowania przemocy w rodzinie, jej rozmiarów i skutków społecznych oraz efektywności podejmowanych działań.

Zadania:

- pomiar zjawiska przemocy w rodzinie w skali miasta, gromadzenie danych i informacji oraz ustalanie zasobów środowiska lokalnego,
- przeprowadzenie diagnozy i ustalenie zasobów środowiska lokalnego,
- monitorowanie zjawiska przemocy w rodzinie,
- tworzenie i uaktualnianie baz danych i informacji,

- badanie skuteczności pomocy udzielanej rodzinom dotkniętym problemem przemocy domowej,

Przedsięwzięcia:

- zebranie wszelkich dostępnych danych (raporty, statystyki, sprawozdania, materiały, diagnozy, opracowania), które pozwolą dokonać pomiaru zjawiska,
- zbieranie danych statystycznych i informacji na temat podejmowanych działań w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie celem diagnozowania skali zjawiska, monitorowania zmian i ustalania zasobów środowiska lokalnego,
- coroczne opracowanie raportu, sprawozdania z realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w mieście Łęczyny na lata 2021 – 2025,
- opracowanie bazy zasobów i potrzeb środowiska lokalnego.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- liczba opracowanych sprawozdań, raportów,
- liczba opracowanych diagnoz, baz zasobów i potrzeb środowiska lokalnego,
- liczba opracowanych informacji, materiałów,
- liczba udostępnionych danych i informacji.

2) Podnoszenie świadomości i wrażliwości społecznej związanych z występowaniem przemocy – profilaktyka i edukacja.

Zadania:

- podniesienie poziomu wiedzy mieszkańców na temat zjawiska przemocy domowej i możliwości uzyskania pomocy,
- kształtowanie świadomości społecznej wobec przemocy w rodzinie,
- wspieranie lokalnych inicjatyw profilaktycznych i edukacji społecznej podnoszących świadomość mieszkańców w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- współpraca służb, instytucji, organizacji pozarządowych, kościołów lub związków wyznaniowych, mediów i innych podmiotów w zakresie edukacji społecznej w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- upowszechnianie informacji o podmiotach działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Przedsięwzięcia:

- prowadzenie zajęć profilaktycznych na rzecz kształtowania postaw społecznych wolnych od przemocy,
- podejmowanie działań edukacyjnych i prozdrowotnych, w tym służącym wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach dotkniętych lub zagrożonych przemocą domową,
- upowszechnianie informacji o podmiotach działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, między innymi, poprzez: stronę internetową, ulotki, broszury, mass media,
- upowszechnianie dobrych praktyk w zakresie podejmowanych działań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej,
- opracowanie i realizacja programów profilaktyczno – edukacyjnych dotyczących zapobiegania przemocy w rodzinie, w szczególności skierowanych do dzieci i młodzieży, kobiet, osób starszych, chorych/zaburzonych psychicznie lub niepełnosprawnych, uzależnionych,
- organizacja i/lub włączanie się do już istniejących kampanii lokalnych, powiatowych, wojewódzkich, ogólnopolskich i światowych,
- kierowanie do mieszkańców treści edukacyjno – informacyjnych z obszaru przeciwdziałania przemocy,
- prowadzenie poradnictwa specjalistycznego, w tym rodzinnego, medycznego, psychologicznego, pedagogicznego, prawnego i socjalnego,
- opracowywanie i upowszechnianie materiałów edukacyjnych, broszur, informatorów, plakatów, ulotek dla mieszkańców miasta z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej,
- aktualizowanie strony internetowej Zespołu Interdyscyplinarnego w Łęczynach i Urzędu Miasta Łęczyny.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- liczba opracowanych i zrealizowanych programów profilaktyczno – edukacyjnych,
- liczba uczestników programów profilaktyczno – edukacyjnych,
- liczba zrealizowanych godzin edukacyjnych na temat przemocy w rodzinie,
- liczba dzieci objętych edukacją na temat zjawiska przemocy w rodzinie,
- liczba osób dorosłych objętych edukacją na temat zjawiska przemocy w rodzinie,

- liczba rodzin objętych działaniami wspierającymi i edukacyjnymi,
- liczba podmiotów prowadzących poradnictwo w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- liczba osób dorosłych objętych poradnictwem (liczba porad),
- liczba informacji i artykułów na stronie internetowej oraz w mediach,
- liczba i rodzaj opracowanych materiałów edukacyjnych dla mieszkańców miasta z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej,
- liczba ulotek, broszur, informatorów, plakatów, i innych materiałów informacyjnych upowszechnianych w miejscach publicznych,
- liczba kampanii społecznych lokalnych, powiatowych, wojewódzkich, ogólnopolskich, czy światowych,
- liczba podjętych inicjatyw partnerskich na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- liczba przedsięwzięć, inicjatyw i akcji społecznych (np.: festyny, pikniki, szkolenia, przedstawienia) realizowanych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- liczba upowszechnionych informacji o podmiotach działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

3) Zmniejszenie negatywnych następstw dla ofiar i świadków występowania przemocy w rodzinie.

Zadania:

- podejmowanie działań interwencyjnych i pomoc rodzinom w nagłych sytuacjach kryzysowych,
- ochrona osób doznających przemocy w rodzinie,
- zmniejszenie negatywnych następstw dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie i świadków przemocy w rodzinie,
- poprawa funkcjonowania rodzin doznających lub zagrożonych przemocą domową,
- rozwój sieci wsparcia dla osób i rodzin doświadczających przemocy oraz świadków przemocy domowej.

Przedsięwzięcia:

- przeprowadzanie interwencji kryzysowych,
- podejmowanie działań w sytuacjach kryzysowych i wystąpienia zagrożenia przemocą domową,
- podejmowanie działań w ramach procedury „Niebieskie Karty”,
- udzielenie profesjonalnej pomocy i wsparcia osobom lub rodzinom dotkniętym przemocą i świadkom przemocy,
- wykorzystanie możliwości prawnych umożliwiających izolację osób stosujących przemoc w rodzinie, w tym, między innymi, opuszczenie mieszkania przez sprawcę,
- zapewnienie bezpieczeństwa, wsparcia i specjalistycznej pomocy krzywdzonym dzieciom,
- wykorzystanie możliwości prawnych umożliwiających odizolowanie małoletnich dzieci doświadczających przemocy w rodzinie od osób stosujących przemoc domową,
- zabezpieczenie przez gminę schronienia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, które nie mają możliwości pozostania w miejscu zamieszkania,
- usprawnianie współpracy podmiotów w ramach realizowanej procedury „Niebieskie Karty”,
- kierowanie dzieci w wieku szkolnym do placówki wsparcia dziennego,
- wsparcie rodzin pomocą pracownika socjalnego i asystenta rodziny w ramach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- zapewnienie i rozwój pomocy prawnej, psychologicznej i terapeutycznej dla osób dorosłych doświadczających przemocy,
- wsparcie, praca socjalna i poradnictwo specjalistyczne, w tym: rodzinne, psychologiczne, pedagogiczne, medyczne, prawne, socjalne, zawodowe,
- motywowanie osób do udziału w terapii psychologicznej, odwykowej.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- liczba interwencji domowych, w tym z powodu przemocy w rodzinie,
- liczba osób pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej,
- liczba osób stosujących przemoc domową,
- liczba wszczętych procedur „Niebieskiej Karty”,
- liczba formularzy „Niebieska Karta – A”,
- liczba rodzin objętych pomocą Grup Roboczych,
- liczba osób objętych pomocą Grup Roboczych, w tym z podziałem na kategorie osób (mężczyźni, kobiety i dzieci),
- liczba formularzy „Niebieska Karta – C”,

- liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty”,
- liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” z powodu uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy,
- liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” z powodu braku zasadności podejmowanych działań,
- liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”,
- liczba rodzin z małoletnimi dziećmi objętych procedurą „Niebieskie Karty”,
- liczba prowadzonych nadzorów kuratora rodzinnego ogółem, w tym: w sprawach opiekuńczych, nieletnich i o przymusowe leczenie odwykowe,
- liczba rodzin zagrożonych lub doznających przemocy w rodzinie objętych nadzorem kuratora,
- liczba rodzin z nadzorem kuratora, gdzie prowadzona jest procedura „Niebieskie Karty”,
- liczba małoletnich, w których rodzinach prowadzona jest procedura „Niebieskie Karty” oraz nadzór kuratora,
- liczba wniosków kuratora rodzinnego (o dalsze ograniczenie władzy rodzicielskiej) w rodzinach zagrożonych i doznających przemocy w rodzinie,
- liczba wniosków kuratora o zmianę ograniczenia władzy rodzicielskiej w rodzinach, gdzie prowadzona jest procedura „Niebieskie Karty”,
- liczba zawiadomień w do prokuratury lub na policję zgłaszających podejrzenie przemocy w rodzinie,
- liczba osób skierowanych na gminną komisję rozwiązywania problemów alkoholowych
- liczba osób uzależnionych od alkoholu w rodzinach objętych procedurą „Niebieskie Karty”,
- liczba osób wezwanych na Zespół Motywacyjny GKRPA,
- liczba osób poddanych badaniu biegłych,
- liczba osób, u których stwierdzono Zespół Zależności Alkoholowej,
- liczba postanowień sądu o wydaniu zastosowania obowiązku leczenia odwykowego,
- liczba osób uczestniczących dobrowolnie w leczeniu odwykowym w trybie ambulatoryjnym,
- liczba wszczętych dochodzeń w sprawie o czyn z art. 207 k.k.,
- liczba odmów wszczęcia postępowań w sprawie o czyn z art. 207 k.k.,
- liczba umorzeń postępowań w sprawie o czyn z art. 207 k.k.,
- liczba osób/rodzin doznających przemocy w rodzinie objętych wsparciem i pracą socjalną, w tym w ramach procedury „Niebieskie Karty” i prowadzonej pracy socjalnej (zagrożenie przemocą),
- liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” korzystających z finansowej pomocy ze strony podmiotów, w tym MOPS-u,
- liczba rodzin objętych w ramach procedury „Niebieskie Karty” wsparciem i pomocą w ramach ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej,
- liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w ramach procedury „Niebieskie Karty”,
- liczba dzieci uczestników placówki wsparcia dziennego, w tym dzieci – ofiar przemocy domowej korzystających z pomocy placówki wsparcia dziennego,
- liczba rodzin, których dzieci korzystają z pomocy placówki wsparcia dziennego, w tym liczba rodzin doznających przemocy w rodzinie,
- liczba wniosków do sądu rodzinnego skierowanych w sprawach dotyczących małoletnich dzieci,
- liczba przypadków odebrania dzieci z rodziny powodu przemocy rodziny,
- liczba przypadków odebrania dzieci z rodziny na podstawie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- liczba dzieci przewiezionych w związku z przemocą w rodzinie do placówek bądź rodziny,
- liczba osób umieszczonych w specjalistycznych ośrodkach wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, w tym liczba umieszczonych małoletnich dzieci,
- liczba przypadków udzielenia pomocy medycznej w związku z przemocą w rodzinie,
- liczba mieszkań chronionych dla osób doznających przemoc domową,
- liczba mieszkań socjalnych i komunalnych przyznanych osobom dotkniętym przemocą w rodzinie,
- liczba osób dotkniętych przemocą domową objętych w formie poradnictwa specjalistycznego ogółem, w tym: rodzinnego, medycznego, psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego,
- liczba udzielonych porad specjalistycznych, w tym porad: rodzinnych, psychologicznych, pedagogicznych, prawnych, medycznych, socjalnych, zawodowych,
- liczba osób dotkniętych przemocą domową objętych działaniami osłonowymi m.in. uczestniczących w grupach wsparcia, zajęciach w ramach „Szkoły dla Rodziców”, objętych wsparciem, pracą socjalną, poradnictwem specjalistycznym, skierowanych do ośrodków wsparcia itp.,
- liczba osób/dzieci biorących udział w terapii psychologicznej, odwykowej.

4) Zapobieganie stosowaniu przemocy w rodzinie.

Zadania:

- podejmowanie działań interwencyjnych w związku z wystąpieniem przemocy w rodzinie,
- realizowanie działań wykonawczych po zapadnięciu orzeczenia wobec sprawców przemocy domowej,
- podejmowanie oddziaływań probacyjno – profilaktycznych,
- kierowanie informacjami edukacyjnymi, profilaktycznymi i zapobiegawczymi do osób stosujących przemoc domową,
- realizowanie oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych oraz psychologiczno – terapeutycznym dla osób stosujących przemoc w rodzinie,

Przedsięwzięcia:

- działania w ramach procedury „Niebieskie Karty” skierowanie do osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie,
- działania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie zmierzające do podjęcia przez sprawców przemocy udziału w terapii odwykowej, programie korekcyjno – edukacyjnym dla sprawców przemocy w rodzinie i programie psychologiczno – terapeutycznym dla osób stosujących przemoc w rodzinie,

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- ilość interwencji podejmowanych wobec sprawców przemocy w rodzinie,
- liczba zatrzymanych sprawców przemocy domowej,
- liczba sprawców przemocy w rodzinie będących pod wpływem alkoholu,
- liczba sprawców przemocy domowej przewiezionych do wytrzeźwienia,
- liczba prowadzonych postępowań w sprawie o czyn z art. 207 k.k.,
- liczba dochodzeń z art. 207 k.k. zakończonych sporządzeniem aktu oskarżenia do prokuratury rejonowej,
- liczba wniosków o zastosowanie środków zapobiegawczych, w tym, między innymi, nakaz opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z osobą najbliższą,
- liczba zastosowanych środków zapobiegawczych w toku prowadzonych postępowań o czyn z art. 207 k.k., w tym nakaz opuszczenia lokalu, dozór policji, zakaz kontaktu, zbliżania się do osoby pokrzywdzonej, areszt tymczasowy, wniosek o skazanie bez przeprowadzenia rozprawy,
- liczba zapadłych orzeczeń sądu w związku art. 11a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie – zobowiązujących osobę stosującą przemoc domową do opuszczenia mieszkania,
- liczba zapadłych wyroków sądowych wobec osób, którym o czyn z art. 207 k.k. orzeczono karę pozbawienia wolności, w tym: bezwzględną karę pozbawienia wolności, karę ograniczenia wolności z obowiązkiem świadczenia pracy społecznej, karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania, w tym w/w kary z jednoczesnym nałożeniem obowiązków itp.,
- liczba dozorów kuratora prowadzonych o czyn z art. 207 k.k. z warunkowym zawieszeniem kary, w tym z nałożonym obowiązkiem, między innymi, zakazu zbliżania się, kontaktowania się, przeproszenia, zadośćuczynienia pieniężnego, powstrzymywania się od nadużywania alkoholu, opuszczenia lokalu mieszkalnego z art. 207 k.k., udziału w programach dla sprawców przemocy w rodzinie itp.,
- liczba dozorów kuratora kary ograniczenia wolności o czyn z art. 207 k.k., w tym: z nałożonym obowiązkiem, między innymi, zakazu kontaktowania, zbliżania się do osoby pokrzywdzonej,
- ilość osób wobec, których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie (z podziałem na płeć),
- liczba i rodzaj działań profilaktycznych, edukacyjnych i terapeutycznych kierowanych do osób stosujących przemoc w rodzinie,
- liczba osób wobec, których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie objętych programem korekcyjno – edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie,
- liczba osób wobec, których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, którzy zakończyli program korekcyjno – edukacyjny dla sprawców przemocy w rodzinie,
- liczba osób wobec, których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie objętych programem psychologiczno - terapeutycznym dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
- liczba osób wobec, których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, którzy zakończyli program psychologiczno – terapeutyczny dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
- liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta – D”.

5) Budowanie profesjonalnego i interdyscyplinarnego systemu na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zadania:

- funkcjonowanie na terenie gminy Systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- współpraca, spójność i interdyscyplinarność podejmowanych przed podmioty działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- profesjonalizacja przedstawicieli podmiotów działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- rozbudowa systemu i poszerzenie oferty instytucji, podmiotów i organizacji pozarządowych działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- budowanie współpracy partnerskiej pomiędzy sektorem publicznym, społecznym oraz prywatnym na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- rozwój profilaktyki i poradnictwa specjalistycznego.

Przedsięwzięcia:

- powołanie w kolejnej kadencji Zespołu Interdyscyplinarnego w Łędzinach,
- realizacja zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie przez Zespół Interdyscyplinarny w Łędzinach,
- skuteczne i interdyscyplinarne podejmowanie działań przez podmioty wchodzące w skład Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w mieście Łędziny na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- zwiększenie kompetencji i umiejętności zawodowych osób pracujących z osobami doświadczającymi jak i stosującymi przemoc w rodzinie np.: poprzez udział w seminariach, szkoleniach, warsztatach, konferencjach, superwizjach, interwizjach i konsultacjach,
- organizacja seminariów, szkoleń, warsztatów, konsultacji, superwizji, interwizji itp.,
- promowanie dobrych praktyk,
- tworzenie warunków umożliwiających podnoszenie jakości i skuteczności pomocy osobom i rodzinom uwikłanym w przemoc domową.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego w Łędzinach,
- liczba członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Łędzinach,
- liczba osób objętych pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego w Łędzinach,
- liczba rodzin objętych pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego w Łędzinach,
- liczba rodzin z dziećmi objętych pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego w Łędzinach,
- liczba powołanych Grup Roboczych,
- liczba posiedzeń Grup Roboczych,
- liczba punktów konsultacyjnych dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie; zakres i rodzaj świadczonych usług przez w/w punkt konsultacyjny,
- liczba osób korzystających z punktu konsultacyjnego dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
- liczba ośrodków wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, zakres i rodzaj świadczonych usług,
- ilość i wykaz szkoleń, warsztatów, seminariów, konferencji, superwizji, interwizji itp. z zakresu rozwiązywania problemów przemocy w rodzinie i liczba osób biorących w nich udział,
- liczba konsultacji z innymi specjalistami np.: prawnych, medycznych, psychologicznych,
- liczba inicjatyw lokalnych, akcji społecznych z obszaru przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- liczba podjętych działań w ramach współpracy partnerskiej na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie ,
- liczba projektów zrealizowanych w ramach Programu.

VII. PRZEWIDYWANE EFEKTY I BARIERY REALIZACJI PROGRAMU.

Realizacja niniejszego Programu powinna przynieść określone efekty na wielu płaszczyznach i doprowadzić do zwiększenia skuteczności pomocy osobom i rodzinom zarówno zagrożonym, uwikłanym, jak i dotkniętym przemocą domową.

Wśród zakładanych efektów wymienić należy:

- funkcjonowanie kompleksowego i interdyscyplinarnego Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w mieście Łędziny,

- działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w Łędzinach, w tym realizacja procedury „Niebieskie Karty” przez Grupy Robocze,
- profesjonalizacja działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i nabywanie nowych doświadczeń w rozwiązywaniu problemów społecznych w pracy osobami, rodzinami czy społecznościami lokalnymi,
- poszerzenie i doskonalenie współpracy podmiotów działających na rzecz dzieci, osób i rodzin oraz społeczności lokalnej,
- możliwość rozwoju zawodowego – profesjonalna i wyspecjalizowana kadra,
- ograniczenie zjawiska przemocy domowej,
- usprawnienie i wzmocnienie systemu ochrony dzieci przed przemocą,
- zahamowanie wzrostu liczby dzieci przebywających w różnych formach opieki poza rodziną,
- podniesienie jakości usług świadczonych przez służby, instytucje i organizacje,
- rozwój infrastruktury socjalnej, w tym w szczególności prewencyjnej,
- rozwój poradnictwa specjalistycznego oraz pomocy terapeutycznej dla osób doznających, jak i stosujących przemoc w rodzinie,
- promowanie pracy socjalnej, asystentury i holistycznego podejścia do rozwiązywania problemów, dzieci, osób, rodzin czy społeczności lokalnych,
- skuteczność i efektywność podejmowanych działań zarówno przez profesjonalistów jak i przez osoby, rodzinę,
- rozbudowana oferta działań edukacyjno – profilaktycznych skierowanych na dzieci, osób, rodzin i społeczności lokalnych,
- możliwość uzyskania wieloaspektowej oferty pomocy w reagowaniu i przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej i systemu wsparcia dla rodzin zagrożonych, uwikłanych i doznających przemocy w rodzinie,
- zwiększenie społecznej wrażliwości i zaangażowania w sprawy przeciwdziałania przemocy,
- zaistnienie społeczności lokalnej w roli współpartnera, często animatora, łącznika systemu pomocy społecznej,
- możliwość pozyskiwania środków pozabudżetowych na realizację zadań z obszaru przeciwdziałania przemocy domowej.

Dla realizacji niniejszego Programu istotne jest postawienie sobie założenia, iż jego realizacja może napotkać, między innymi, na następujące bariery:

- brak szczegółowych informacji na temat rodziny potrzebnych do zdiagnozowania środowiska rodzinnego,
- różnorodność potrzeb i oczekiwań wynikająca z rodzaju dysfunkcji występujących w rodzinach,
- niechęć do wprowadzania zmian i brak gotowości do korzystania z pomocy i wsparcia,
- postawy roszczeniowe i zachowania agresywne,
- brak zaufania, wstyd, stereotypy, mity i uprzedzenia oraz sztywne schematy myślowe ,
- wszelkiego rodzaju negatywne reakcje środowiska społecznego, w tym okazywana niechęć, wrogość i obojętność, w konsekwencji prowadzące do izolacji,
- negatywne wpływy kulturowe, brak właściwych wzorców osobowych przekazywanych przez mass media, gry komputerowe,
- bariery architektoniczne, urbanistyczne dotyczące w głównej mierze osób niepełnosprawnych w ich miejscu zamieszkania, w terenie lub w najbliższym otoczeniu,
- bariery prawne – luki lub niedoskonałości regulacji i procedur prawnych,
- brak dostatecznych środków finansowych na realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie,
- brak odpowiedniej infrastruktury i specjalistów umożliwiającym osobom, rodzinom i dzieciom korzystanie ze wsparcia,
- brak koordynacji działań podmiotów, niedoskonały przepływ informacji, brak integracji we współdziałaniu,
- brak przychylności ze strony podmiotów do uczestnictwa w realizacji zadań, projektów,
- niedostateczne przygotowanie merytoryczne i praktyczne osób udzielających wsparcia osobom, rodzinom i dzieciom,
- wysokie koszty edukacji, podnoszenia kwalifikacji i superwizji kadry,
- znaczne obciążenie pracowników merytorycznych zwiększona ilością obowiązków i dokumentacji (przerost biurokracji) oraz zbyt dużą ilością terminowych spraw,

- przejmowanie przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łędzinach wszystkich problemów związanych z wdrażaniem Programu.

Przy realizacji niniejszego Programu należy pamiętać, iż obecnie jednym z podstawowych kierunków poprawy efektywności instytucji pomocy społecznej i innych instytucji, służb, podmiotów w pomocy drugiemu człowiekowi staje się partnerskie, oparte o zasadę dialogu, wdrażanie działań rozwiązywania określonych problemów w rodzinach zagrożonych czy doznających przemocy w rodzinie.

Wdrażanie, realizacja i koordynacja niniejszego Programu pozwolą poznać także inne efekty podejmowanych przez System działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz trudności i bariery z jakimi realizatorzy Programu będą musieli się zmierzyć.

VIII. FINANSOWANIE PROGRAMU.

Kluczowe znaczenie dla realizacji zadań niniejszego Programu będzie miała efektywność wykorzystania środków własnych miasta Łędziny oraz poszukiwanie i absorpcja zewnętrznych źródeł finansowania.

Zadania Programu pod względem finansowym będą realizowane:

- bezinwestycyjne, czyli nie będą wymagać żadnych nakładów finansowych,
- w ramach dotychczasowej działalności statutowej miasta Łędziny i jego podległych jednostek,
- z budżetu Państwa (programy rządowe, dotacje celowe, konkursy),
- poprzez pozyskiwanie funduszy zewnętrznych, w tym z Europejskiego Funduszu Społecznego,
- przez sponsorów.

Działania niniejszego Programu będą realizowane w ramach kompetencji poszczególnych podmiotów zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy domowej.

Działalność władz lokalnych często napotyka na różnego rodzaju ograniczenia budżetowe, zatem poszerzenie realizacji zadań niniejszego Programu zależen będzie od możliwości finansowych Gminy oraz pozyskanych środków zewnętrznych.

IX. KOORDYNACJA PROGRAMU.

Za realizację i koordynację realizowanych działań wynikających z niniejszego Programu odpowiedzialny będzie Zespół Interdyscyplinarny w Łędzinach przy udziale Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łędzinach.

Koordynacja Programu odbywać się będzie na zasadzie współpracy pomiędzy podmiotami wchodzącymi w skład Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Mieście Łędziny.

Uczestniczenie w realizacji niniejszego Programu staje się powinnością wszystkich podmiotów działających na rzecz oparcia społecznego przy aktywnej współpracy społeczności lokalnej na rzecz mieszkańców gminy Łędziny. Przedstawiciele służb, instytucji, organizacji pozarządowych, czy innych podmiotów oparcia społecznego mają tu do odegrania bardzo istotną rolę.

X. MONITORING I SPRAWOZDAWCZOŚĆ PROGRAMU.

W celu osiągnięcia zakładanych rezultatów i jak największej efektywności planowanych oddziaływań niniejszy Program musi być poddawany sprawozdawczości, monitoringowi i ewaluacji.

Monitoring i ewaluacja realizacji Programu prowadzone będą w oparciu o sprawozdawczość i osiągnięte wskaźniki podane przez podmioty, które w ramach swoich kompetencji realizują ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz podejmują działania profilaktyczno – edukacyjne na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Zespół Interdyscyplinarny w Łędzinach, który przy udziale Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łędzinach odpowiedzialny jest za koordynowanie realizacji niniejszego Programu zobowiązany jest raz na rok dokonać analizy, monitoringu realizacji Programu w oparciu o dane za rok poprzedzający, przekazane przez służby, instytucje, organizacje i podmioty realizujące Program.

Na podstawie opracowanych danych sporządzone zostanie sprawozdanie z realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w mieście Łędziny na lata 2021 – 2025. Sprawozdanie z realizacji poszczególnych zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie wraz z potrzebami w sferze przeciwdziałania przemocy w rodzinie zostanie corocznie przedstawione Burmistrzowi Miasta Łędziny i Radzie Miasta Łędziny w terminie do 31 marca, za poprzedni rok sprawozdawczy.

Monitoring i ewaluacja Programu dostarczać będą informacji na temat efektywności podejmowanych działań, pozwalać na ciągłe aktualizowanie nieefektywnych treści, ale pełnić będą również funkcję korygującą i aktywizacyjną.

PODSUMOWANIE

Przedstawiony Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Mieście Łędziny na lata 2021 – 2025 jest jednym z ważniejszych dokumentów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Zespół Interdyscyplinarny w Łędzinach natomiast realizuje i koordynuje działania określone w gminnym programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Powodzenie w realizacji niniejszego Programu zależeć będzie bowiem od ścisłej współpracy i zaangażowania poszczególnych podmiotów wchodzących w skład systemu wspierania rodziny. Jedynie współpraca i sprawny przepływ informacji pomiędzy podmiotami, może zapobiegać pogłębieniu się różnego rodzaju dysfunkcji w środowisku rodzinnym oraz stanowić solidną podstawę dla kompleksowej i skutecznej pomocy świadczonej na rzecz rodzin zagrożonych lub doznających przemocy domowej.

Funkcjonowanie Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Mieście Łędziny opierać się będzie na zasadzie: aktywnego udziału mieszkańców, autonomiczności, interdyscyplinarności działań, współpracy, współodpowiedzialności i partnerstwie podmiotów, ciągłości działań oraz pierwszeństwu profilaktyki i edukacji przed interwencją.

Niniejszy Program jest dokumentem otwartym, podlega okresowym weryfikacjom i niezbędnym modyfikacjom związanym ze zmieniającą się rzeczywistością społeczno – ekonomiczną, rozeznanymi potrzebami miasta oraz wymogami prawa.

Tak rozumiany Program może stanowić pełne, kompleksowe ujęcie systemu wspierania osób, rodzin i społeczności lokalnych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.